

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evrope.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 2 (12.327)

Trst, petek, 3. januarja 1986

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Ob vesteh, da tako ZDA kot Izrael pripravljajo kazenski napad Nad Libijo se zgrinjajo oblaki vojne Gadafi pa grozi s splošnim spopadom

V Rimu zaskrbljenost zaradi stališč Gadafija

RIM — Vprašanje mednarodnega terorizma ter velika napetost v ameriško-libijskih odnosih sta bili včeraj predmet številnih posegov italijanskih politikov. Prevladuje splošno mnenje, da je treba z vsoto odločnosti poseči proti mednarodnemu terorizmu in iz izjav izhaja velika zaskrbljenost zaradi naraščanja napetosti v Sredozemlju. Tako demokristjan Galloni piše v današnjem strankinem glasilu Il Popolo, da je potrebna največja odločnost v boju proti mednarodnemu terorizmu, ter izraža veliko zaskrbljenost, v trenutku ko »sodne preiskave nakazujejo težke odgovornosti libijske vlade v pripravi ali v podpori terorističnim dejavnostim«. Vsekakor pa Galloni poziva vse k zmernosti in pravi, da ni mogoče

sprejemati ukrepov, ki jih ne predvideva ustanovna listina OZN. Ostrejši je obrambni minister in tajnik republikanske stranke Spadolini, ki pravi, da njegova stranka ni imela nikoli zaupanja ne v Libijo ne v Sirijo ter da sedaj kot kaže ni več osamljena. Po njegovem mnenju Arafat politično ne pomeni več veliko, kar zadeva Palestince pa je dejal, da ne nasprotuje palestinski domovini, temveč da je dejal, da si nekateri že 10 let utvarjajo da bo podpora tej ali oni skupini oddaljila terorizem od Italije, kar pa se ni zgodilo.

Tudi liberalci zahtevajo odločnejšo politiko do Bližnjega vzhoda

WASHINGTON — Nad Sredozemljem se že nekaj dni zbirajo temni oblaki novega mednarodnega zapleta, ki ne obeta nič dobrega. Tudi tokrat je v ospredju mednarodne pozornosti Libija, predvsem pa njen vodja polkovnik Muamar Gadafi, ki se je znašel v vrtincu obtožb, da moralno in materialno podpira mednarodni terorizem, da je torej sokriv za krvave atentate na rimskem in dunajskem letališču. Temačne obete o novem sredozemskem zapletu potrjujejo tudi vesti, ki prihajajo z Bližnjega vzhoda in iz ZDA.

Kuvajtsko časopisje je včeraj objavilo vesti, da so v Egipt prispele ameriške elitne enote za hitre posege, ki bi morale ob egiptovski pomoči sprožiti kazensko vojaško ekspedicijo proti Gadafijevemu režimu. Teh vesti nihče ne potrjuje, a tudi ne zanika. Nesporo pa je dejstvo, da je ameriška vojska že pripravila načrt za omejen vojaški napad na Libijo. Prav tako ni nobena skrivnost, da je Reaganova administracija po začetni zadržanosti in nasvetu, naj terorističnim akcijam v Rimu in na Dunaju ne sledijo represalije, spremenila svoje zadržanje. V bistvu je Reagan dal Izraelu zeleno luč, da izvede napad

»Z gotovostjo bi lahko udarili po Gadafiju in Libiji zaradi podpore, ki jo nudijo terorizmu in po vsej verjetnosti bomo to tudi storili, ker se nismo odpovedali nobeni možnosti posega. Preden pa Izrael prevzame nase to težko nalogo, bi hoteli vedeti, če so države, ki imajo prijateljske stike z Libijo in kupčije z Gadafijem, pripravljene izobčiti to državo, bojkotirati njeno gospodarstvo, sprožiti sankcije in jo potisniti ob rob mednarodne skupnosti.« Te besede izraelskega premiera Simona Pereza med novoletnim zasedanjem kneseta ne obetajo nič dobrega. Izrael čuti, da je Zahod sit Gadafijevih izpadov, da je torej napočil trenutek maščevanja.

Evropa pa se je preko noči znašla v hudi zagati. Za to pa je poskrbel sam Gadafi, ki je najprej v svoji tiskovni agenciji »Jana« poveljeval teroriste iz Rima in z Dunaja »kot palestinske rodoljube in junake«, na predsinocni tiskovni konferenci pa obljubil splošen spopad, če bi kdo drznil dotakniti se Libije. Zagata je toliko večja, ker številne zahodne države uspešno trgujejo z Gadafijevo Libijo in si gospodarskega bojkota po vsem sodeč ne morejo privoščiti. Italija je na primer v letu 1984 kupila v Libiji za skoraj 5 milijard dolarjev

blaga, prodala pa skoraj tri milijarde dolarjev najrazličnejših izdelkov.

To pa kot kaže ne moti ne Amerike in ne Izraela. Washington ima med drugim že izkušnje, ko so njegovi lovci v mednarodnih vodah Sidrskega zaliva sestrelili libijska letala, ko so ta branila libijsko »ozemeljsko celovitost«. Gadafi ni takrat uresničil niti ene samcate od svojih megalomanskih groženj, saj se je dobro zavedal, da bi drago plačal morebitno reakcijo. Tokrat pa je položaj nekoliko drugačen, saj si je Libija v zadnjih mesecih priskrbela protiletalske sovjetske rakete, kar bi lahko povzročilo kako težavo ob kazenskem bombardiranju Bengazija, ki ga napoveduje »Washington Post«.

Zahodna Evropa in bržkone tudi Amerika si po vsem sodeč na tistem želita, da bi proti vsem pravilom mednarodnih odnosov uspelo Izraelu spraviti s poti nepredvidljivega polkovnika, ne da bi prišlo do hujših mednarodnih zapletov. Gadafi je pred 16 leti strmoglavil monarhijo, z leti pa spremenil zaostalo in fevdalno Libijo v prvo islamsko republiko, ki se je čutila dolžna pomagati »bratom v veri« povsod, kjer je bilo to mogoče, od Čada do Sudana in Eritreje pa do Palestine in Irana.

Medtem ko Američani mislijo na razpis tiralice ITALIJANSKI PREISKOVALCI O MOŽNOSTI ZAPORNEGA NALOGA PROTI ABU NIDALU

WASHINGTON — Glasnik ameriškega zunanjega ministrstva Redman je včeraj izjavil, da zvezna vlada proučuje možnost o razpisu tiralice za Abu Nidalom, in to na podlagi dokaznega gradiva, po katerem naj bi atentata na dunajskem in rimskem letališču izvršili člani njegove teroristične skupine.

O vpletenosti Abu Nidala v oba pokola čedalje vztrajneje govorijo tudi v italijanskih preiskovalnih krogih, ki ne izključujejo zapornega naloga proti Arafatovemu nasprotniku. Isti krogi sicer navajajo kot možno krivko za napada na letališči »revolucionarno organizacijo socialističnih muslimanov«. Preiskovalci domnevajo, da je skupina, ki je streljala na letališču pri Fiumicinu, samo ena od oboroženih celic večje teroristične organizacije s sedežem v Evropi (morda v samem Rimu) in da ima slednja namen sejati smrt vseprek po naši celini. Do takšnega zaključka so Sica in njegovi sodelavci prišli po primerjavi izsledkov dosedanjih preiskav v Italiji in Avstriji pa tudi nekaterih dogodkov v Grčiji in Španiji.

Belgijec Danny Engels, ki je v Hasseltu hranil veliko razstreliva, streliva in orožja, ter neznan Arabca, ki jima je dal zatočišče, pojdejo danes na zatožno klop ob popolni zapetosti preiskovalcev. Ti zanjajo Sicovo tezo, naj bi Engels dobavil orožje za na-

pad pri Fiumicinu, prav tako nočejo povedati imen dveh Arabcev, o katerih je flamski Het Laatste Nieuws zapisal, da sta Libijca.

Španske oblasti so včeraj potrdile, da so odslovile tri člane libijskega predstavništva v Madridu »zaradi delovanja, ki ni v skladu z razlogi njihove navzočnosti na španskih tleh«, in da libijska vlada ni protestirala. Dnevnik El Pais je poročal, da so pripravljali atentat proti članu libijske opozicije v izgnanstvu. V Grčiji pa so za nekaj dni priprli osem Palestincev (šest moških in dve ženski), o katerih je šel glas, da pripadajo »tajni vojski za osvoboditev Palestine« Abu Nidalove usmeritve, in da so hoteli napasti urad PLO v Atenah. Nanje bi Grke opozoril sam Arafat, potem ko je vodstvo PLO z grško vlado sklenilo sporazum o skupnem zatiranju terorizma na grških tleh.

Avstrijski notranji minister je včeraj potrdil, da se je troje atentatorjev pred napadom na letališče pri Schwehatu sestalo s četrtim teroristom. Krajevni izvedenci ne verjamejo, da je skupina hotela z izraelskim letalom in talci odleteti proti Tel Avivu, češ da bi jih Izraelci gotovo prestregli v zraku. To izključujejo tudi v primeru rimskega napada, ki je s smrtjo grške državljanke terjel včeraj šestnajsto žrtev. (dg)

Italijani so pozitivno ocenili Craxijevo vlado

RIM — Kar 49,5 odstotka Italijanov pozitivno ocenjuje dejavnost Craxijeve vlade in 42 odstotkov je zadovoljnih s sedanjo večino. Popularnost vlade torej narašča. Sedanja vlada, ki je ob nastopu leta 1983 zabeležila indeks popularnosti »plus 2« ter doživela junija leta 1984 padec na »minus 10«, beleži sedaj indeks »plus 22«, kar je seveda zelo laskavo. To so podatki, ki jih je Demoscopea zbrala za tednik Panorama, ki že nekaj let vsake 4 mesece vodi anketo o tem, kako Italijani ocenjujejo vlado.

Tudi popularnost samega predsednika vlade narašča. Indeks popularnosti se je dvignil od »minus 2« iz junija 1984 (to je časa po znanem odloku o draginskih dokladi, smrti Enrica Berlinguerja in evropskih volitvah) na »plus 27«. Kljub tem pozitivnim ocenam pa polemike v petstrankarski koaliciji ne pojenjujejo. Danes bo predsednik vlade zbral ministre, da odobrijo četrti odlok Berlusconi o zasebnih televizijah ter nekatera določila o bivanju tujih državljanov, predvsem iz bližnjevzhod-

nih držav, v Italiji. O teh dveh vprašanjih pa v vladi ni enotnih stališč. Dekret Berlusconi bi moral namreč tudi predvidevati možnost zamenjave članov upravnega sveta RAI, ki bi ne sprejeli imenovanja. Temu pa nasprotujejo socialdemokrati in Nicolazzi je včeraj izrazil pripravljenost, da spremeni volilni sistem, vendar le pod pogojem, da so določila »enaka za vse«. To naj bi pomenilo, da morajo biti enaka tudi za Carnitija, ki se je uprl imenovanju socialdemokrata Birzolja za podpredsednika RAI. Včeraj je namreč zapadel rok za sprejem imenovanja in ob 13. uri je socialdemokratski predstavnik pismeno sporočil, da ne sprejema imenovanja. To pa pomeni, da bo morala komisija ponovno izvoliti vseh 16 članov upravnega sveta, kar se bo verjetno zgodilo 14. ali 15. januarja.

Končno pa je odprto vprašanje povračila davčnega grabeža odvisnim delavcem in za enkrat še ni bilo potrjeno, da se bo vlada na današnji seji ukvarjala tudi s tem vprašanjem. R. G.

Nasilje v Južni Afriki nadaljujejo se protesti

JOHANNESBURG — Novo leto se je v Južni Afriki začelo z najbolj črnimi izgledi. V rasnih nemirih in zaradi grobe posega policije južnoafriškega rasističnega režima je izgubilo življenje 19 oseb. To je eden najhujših obračunov odkar so pred 22 meseci začeli rasni nemiri in protesti proti rasističnemu režimu. Pretoria pa kot kaže noče spremeniti svoje politike. V novoletni poslanici je predsednik Botha pohvalil varnostne sile, zagotovil nadaljevanje politike trde roke in obtožil zahodno Evropo, »ki ne razume bistva apartheida« in podpira »črnske skrajneže«. Medtem pa se protestne manifestacije temnopoltega prebivalstva nadaljujejo z nezmanjšano ostrino.

Vrednost dolarja pada

RIM — Dolar še vedno drsi navzdol. Na milanski borzi je ameriški bankovec včeraj veljal 1.663,75 lire, to je približno 9 lir manj kot v torek, ob zadnji kvotaciji v lanskem letu. Na newyorški borzi pa je bila vrednost še za 4 lire nižja.

Padec dolarja so zabeležili tudi v Frankfurtu.

Umrl Antonio Roasio eden ustanoviteljev KPI

RIM — Včeraj ponoči je umrl Antonio Roasio, član centralnega komiteja KPI in predsednik Združenja bivših prostovoljnih antifašističnih borcev v Španiji. Roasio se je rodil v Vercelliju leta 1902 in je bil leta 1921 na kongresu v Livornu med ustanovitelji komunistične partije. Že dve leti kasneje pa je moral zbežati v Francijo, da bi ga ne aretirale fašistične oblasti. V odsotnosti so ga obsodili na 30 let zapora. Roasio se do druge svetovne vojne ni vrnil v Italijo, ampak je deloval v okviru partijskih organizacij v tujini, leta 1936 pa se je kot prostovoljec javil v protifašistične brigade v Španiji in postal politični komisar bataljona »Gibaldi«.

Ob začetku vojne se je skrivaj vrnil v Italijo, bil najprej odgovoren za zunanje zadeve pri tajništvu KPI, leta 1943 pa prevzel mesto voditelja stranke za Emilijo, Veneto in Toskano. Bil je vidna osebnost toskanskih partizanskih enot, po vojni pa je postal deželni tajnik KPI za Emilijo. Od leta 1948 je bil 10 let poslanec, nato pa 10 let senator. Skoraj ves ta čas je bil član direkcije KPI. Član centralnega komiteja KPI pa je bil neprekinjeno od 5. kongresa dalje.

Vest o smrti Vittoria Roasia je globoko odjeknila v komunistični partiji. Generalni tajnik Natta in senator Pecchioli sta se nemudoma podala k vdovi Dini Erminii in ji izrekla sožalje.

DANES V KRANJSKI GORI Moški veleslalom za svetovni pokal

KRANJSKA GORA — V slabih štirinajstih dneh bo Kranjska gora že tretjič priredil tekme za svetovni smučarski pokal. Potem ko se je moral bolgarski Borovec zaradi pomanjkanja snega odreči izvedbi slaloma in veleslaloma, so slednjega dodelili prav kranjskogorskim prirediteljem, medtem ko bo slalom na Pohorju, kjer bosta v nedeljo in ponedeljek še tekmovalni za zlato lisico, prav tako veljavni za svetovni ženski pokal.

Na podkorenski progi se bo danes zbrala vsa svetovna elita, pogoji pa so idealni. Pravi, da je progja še bolj pripravljena kot za zadnji veleslalom. V jugoslovanskem taboru so optimistično razpoloženi, kot tudi v italijanskem, kjer računajo zlasti na Erlacherja.

NA 10. STRANI

Pomembna vloga gibanja neuvrščenih pri letošnjem »mednarodnem letu miru«

MIRO KOCJAN

Letošnje leto je, pod pokroviteljstvom Združenih narodov, »leto miru«. Neuvrščene dežele bodo pri tem imele eno glavnih vlog. Njihova dejavnost je v dobršni meri prežeta prav z načeli in cilji Organizacije združenih narodov. Mir pa je v vsakem primeru osrednje vprašanje človeškega razvoja. Mir in mirljubna prizadevanja so tudi predpogoj napredka.

Neuvrščene dežele kajpak vedo, da je razorožitev prva in prvenstvena naloga, da utrdimo pogoje za mir. Njihovi napori, da bi iz oboroževanja končno prešli v razoroževanje so izjemni in konstantni ter opazni na številnih mednarodnih sestankih in srečanjih. Zapisniki generalne skupščine svetovne organizacije, razorožitvene komisije v Ženevi, helsinške konference o miru, varnosti in sodelovanju v Evropi ter mnogih drugih organizmov na vseh celinah prozorno potrjujejo, kako je gibanje neuvrščenih nenehoma prisotno s predlogi in priporočili.

Vemo, da je razorožitveni organ Združenih narodov v Ženevi vsaj za znamenje napredoval v svojem delu zahvaljujoč zlasti posredovanju neuvrščenih. Prav tako je znano, da je uspeh helsinške konference, ki je bila pred desetimi leti, v tistem delu, ki je zadeval razorožitev in varnost, pripisati predvsem neutrudnemu prizadevanju neuvrščenih in neutralnih držav. Primerov pa je še dosti in so po vrsti potrditev, kako neuvrščeni odločno menijo, da je to problem, pri katerem je resnično potreben korenit zasuk. Oboroževanje je na antipodu miru, sodelovanja in napredka.

Neuvrščenim deželam kajpak gre za razoroževanje v celoti, urgirajo pa prekinitev zlasti jedrskega oboroževanja, zato pa tudi ostro svarijo pred nevarnostjo zamisli, kot je na primer tista o »vesoljskem ščit«. Je-

drsko oboroževanje je najbolj nevarno, ker bi jedrski nastop dejansko pomenil konec človeštva. Ne pozabimo, da je danes na svetu toliko zalog jedrskega orožja, da bi lahko mahoma uničili ne enega, pač pa 150 takih planetov, kot je Zemlja. Zategadelj vprašanje razoroževanja, zlasti jedrskega, menijo neuvrščeni, ne sodi v neko debatno sfero, pač pa v nujno, da ga pričnemo čimprej uresničevati v korist vsega človeštva.

Neuvrščeni seveda podpirajo zamisli in pobude na ustanavljanje tako imenovanih »brezatomskih območij«, saj se z njimi objektivno zmanjšuje manevrsko območje blokov. Politika proti blokom pa je sestavni del prvega in najpomembnejšega poglavja zgodovine in dejavnosti gibanja neuvrščenih. Blok je najbolj naraven sinonim nevarnosti za mir. To je gojišče težen za ekspanzijo skozi več ali manj, pa vendar vseskozi nevarne nasilne oblike. Od 130 spopadov, ki smo jih na Zemlji ugotovili po drugi svetovni vojni, jih je nad 115 povzročilo blokovsko rivalstvo. Neuvrščeni zategadelj na vsakem koraku podpirajo tudi najmanjša možnost za dialog in so bili prvi, ki so pred srečanjem med Gorbačovom in Reaganom naglašali, kot je na primer rekel že avgusta letos indijski predsednik Radživ Gandhi, »da bo tudi en sam korak v smeri dialoga vreden svetovne odobritve.«

Za mirom in razorožitvijo izstopa v napori gibanja neuvrščenih problem gospodarskega razvoja sveta kajpak v smeri zapolnjevanja naravnost prepada, ki deli razvite od nerazvitih dežel. Pri razvitih državah znaša narodni dohodek na prebivalca že blizu 13.000 dolarjev letno, pri skupini najmanj razvitih (ta šteje 15 držav večinoma iz afriške in azijske celine) pa žal ne presega 250 dolarjev prav tako letno.

Neuvrščeni se seveda zavedajo, da je zlepa ne bo zapolnjen, zato pa se tudi ogrevajo najprej za utrjevanje gospodarskih stikov in za povečanje menjave med njimi,

to je za tako imenovano politiko Jug - Jug. S tem bi tudi okrepili pozicijo, s katere opozarjajo, da bo treba zdajšnji svetovni gospodarski sistem zamenjati z novim, ki naj bi ustrezal tezi, »da bo samo napredek nerazvitih navsezadnje omogočil nadaljnji napredek razvitih držav« (lanska pomladanska izjava švedskega predsednika Palmeja).

Pomembno je namreč, da se delež neuvrščenih v svetovni blagovni menjavi počasi le povečuje (zdaj znaša okrog 30 odstotkov) in je nemalo značilno, da se krepí tudi njihov delež v menjavi industrijskih proizvodov (blizu 24 odstotkov), pa celo v tehnologiji (okrog 16 odstotkov). Njihova navzočnost je potemtakem zmeraj bolj opazna in kajpak nujna. Zahteva neuvrščenih, da bi morale razvite države konec koncev v lastno korist zavestneje odpravljati protekcionistične pregrade ustreza naravni gospodarski logiki. Razumljivo je tudi stališče neuvrščenih, naj bi stike z bogatimi deželami vsebolj utrjevali na tako rekoč multilateralnem temelju (najbolj bi seveda ustrezali Združeni narodi), saj bi se s tem nekako »a priori« zmanjševala tudi nevarnost, ki je mnogo bolj prisotna v bilateralnih aranžmajih, za novo »neokolonialistično« prevlado bogatega partnerja.

Prihodnje leto bo svetovni zbor neuvrščenih v Harareju, glavnem mestu afriške dežele Zimbabve. Razumljivo je, da bo imel svoje značilnosti, kot so jih imela vsa prejšnja srečanja. Zadnje srečanje najvišjih predstavnikov neuvrščenih pred dvema letoma v New Delhiju je pomenilo ponovno utrditev izvirnih načel gibanja, ki jih je prejšnje srečanje v Havani nekoliko zamajalo. Nedavni sestanek zunanjih ministrov v Luan-di, glavnem mestu Angole, je pokazal, da je pot uveljavljanja izvirnih principov »edina, ki pelje v učvrstitev in še večjo enotnost gibanja ter v krepitev njegove vloge na svetovni sceni,« kot je rekel jugoslovanski sekretar za zunanje zadeve Dizdarevič.

Utemeljeno je potemtakem pričakovanje,

da bodo v Harareju vnovič naglasili temeljne principe (mir, enakopravno sodelovanje, boj proti blokom, napori za razorožitev, pogoji za novo gospodarsko ureditev), s čimer bo tudi zrasla vloga neuvrščenih kot pomembnega svetovnega subjekta. Nemara bodo podprli tezo o tako imenovani »regionalizaciji«, saj res ne kaže raztegovati pomena tudi manjših vprašanj na svetovno razsežnost, pri tem pa bodo neizbežno spet posvarili pred veljavnostjo temeljnih principov.

Samo po sebi je umerno, da bodo v Harareju namenili pozornost zlasti problemom, ki so značilni za afriško celino (vprašanje hrane na primer), na čelu lestvice pa bo zanesljivo stanje v Južni Afriki, zadnji trdnjavi klasičnega, zato pa tembolj graje vrednega kolonializma, ki se kaže v dobesedno totalni diskriminaciji na račun črnega prebivalstva. Prej ko slej bodo spet pretresali tudi problem spopadov med državami, članicami gibanja (Irak-Iran), pri čemer je pričakovati, da bodo še pred samim srečanjem storili korake, da bi napravili konec tem in takim nesmislim.

In naposled tudi v bodoče bo gibanje neuvrščenih, v katerem sta že več kot dve tretjini človeštva, razvijalo svojo pestro in koristno dejavnost zlasti v Združenih narodih in ob njihovi podpori, saj predstavlja tako rekoč avantgardno silo plemenitih ciljev svetovne organizacije. V njej bo razgajalo in naglašalo probleme in pojave, ki smo jih opisali, zmeraj bolj pa bo odgrinjalo zaveso tudi pred drugimi. Te napore bo podvajalo luči potrebe, ki je ne narekujejo več samo filozofska misel ali humani nagib, pač pa naravnost dialektična potreba, da se države, narodi in ljudje na svetu bolje spoznajo in da prično intenzivnejše sodelovati na sodobnejših in enakopravnejših torej pravičnejših temeljih. Gibanje neuvrščenih, ki ga zastopa v Združenih narodih že 128 držav, bo v letu 1986, v »leto miru«, pomembno, če ne celo glavno gibalno.

Libijski elitni oddelki

Glede na zaskrbljujoče vesti o možnosti spopada so nekatere agencije včeraj objavile vrsto fotografij posebnih oddelkov libijske vojske. Na sliki raketne enote in elitni oddelki (Telefoto AP)

Glavni tajnik CGIL za »privilegiran odnos« med KPI in PSI Lama: Sindikat bo ublažil zahteve če bodo podjetniki popustljivejši

RIM — Glavni tajnik CGIL Luciano Lama predlaga poseben »pakt za razvoj države«, ki predvideva ublažitev sindikalnih zahtev, v zameno pa od podjetnikov natančne obveze glede proizvodnih naložb in prid zaposlenosti. Lama je predlog iznesel v intervjuju za tednik L'Espresso, v katerem so zapopadene glavne teme, ki bodo označevale razpravno vsebino vsedržavnega kongresa CGIL med 28. februarjem in 4. marcem v Rimu.

Ugledni sindikalist se zavzema za takšno gospodarsko politiko, ki bi stvarno omogočila večjo konkurenčnost italijanskega proizvodnega aparata. Ekonomski razmah mora skloniti po njegovem na uveljavljanju najnovejših tehnoloških dosežkov, sicer ob uresničevanju »pakta med proizvajalci«, ki ga opredeljuje kot objektivno združitev interesov različnih sil. Sindikat je v ta namen pripravljen spremeniti mnoga od svojih dosedanjih pravil, tako namerava npr. znatno ublažiti stališča o problemih zaposlovanja z razlikovanjem med tistimi, ki imajo res pravico do dela, in tistimi, ki jim službeno mesto ni nujno, dalje o časovni veljavi delovnih pogodb, o finančnem ravnanju z mlado delovno silo, ki je ni mogoče izenačiti s starejšimi delovnimi ljudmi, pa tudi o dolgotrajnem delovnega časa.

»Toda sindikat bo prožnejši in zmernejši samo, če bo od delodajalcev za to dobil ustrezno protivrednost«, je poudaril Lama s pripombo, da nekateri industrijci, kot npr. Cesare Romiti, od sindikata zahtevajo prožnost, nočejo pa mu ničesar dati v zameno. Lama je brž nato omenil še De Benedettija kot primerek podjetnika, ki vodi pozitivnejšo in naprednejšo podjetniško in finančno strategijo.

Lama se je dotaknil tudi podobe in vloge sindikata: novi sindikat bo sindikat novih tehnologij, nove organizacije dela in tehniškega napredka, to bo sindikat, ki bo po razrešitvi problema o draginskih dokladi dajal prednost vprašanju zaposlovanja in šele potem vprašanju zaščite realnih dohodkov pred inflacijo.

Kaj pa politični okvir? Sedanja vlada ne rešuje problemov, da ne bi odprla vrat silam, ki se zavzemajo za resne spremembe v državi, sicer pa Lama ne diši niti komunistična zamisel o »programski vladi«, v kateri bi sedeli druga ob drugi KD in KPI, morda tudi PSI. »Današnja KD je slabša od Morove, zato je edina prava pot tista, ki vodi k okrepitvi leve, k privilegiranemu odnosu KPI - PSI«, je še naglasil Lama. (dg)

Na prvi dan novega leta je bila ponovno prižgana luč upanja

Reakcije na »zgodovinski poslanici« Ronalda Reagana in Mihaila Gorbačova

MOSKVA — »Pravda« in »Izvestija« so včeraj v celoti objavile Reaganovo novoletno televizijsko poslanico Sovjetom, kar ponovno dokazuje težo in važnost, ki jo sovjetski voditelji pripisujejo temu zgodovinskemu dogodku. Na splošno pa so sovjetske neuradne reakcije skrajno previde, medtem ko v uradnih krogih preveva umirjen optimizem. Vsekakor pa so bili sovjetski državljani nemalo presenečeni, ko se je ob začetku novoletnega večernega dnevnika nenapovedano pojavil na ekranih ameriški predsednik Ronald Reagan, saj je to zgovoren dokaz, da se marsikaj spreminja v do sedaj togih načelih sovjetske politike in informiranja. Navadnih ljudi pa Reaganova zagotovila o miru niso po vsem sodeč prepričala. Za razliko od povprečnega Američana Sovjeti razumejo mišljene, a ne izrečene besede, namige in medvrstične misli, ki so bile prisotne v Reaganovi poslanici. Vsi pa se dobro zavedajo, da je bil storjen pomemben korak na poti zblíževanja med obema velesilama. Teži jih le spoznanje, da se Reagan noče odpovedati militarizaciji vesolja, kar pomeni za navadne ljudi, da bodo še vedno v SZ namenili več denarja za topove kot za maslo.

To bojazen navadnih ljudi z ulice posreduje tudi »Pravda« v svojem komentarju o proglasitvi »mednarodnega leta miru«. V njem navaja, »da blazno oboroževalno tekmo vsiljujejo militaristični krogi v ZDA in NATO, ki so vsi prevzeti od načrtov »vojne zvezd«

in sanjarjanja o vojaški premoči«. Ti krogi so proslavili »leto miru« z jedrsko eksplozijo v Nevadi, kar še stopnjuje nevarnost jedrske katastrofe. Glasilo KP SZ ne navaja, ali se je Sovjetska zveza že odpovedala enostranskemu moratoriju jedrskih poskusov, izraža le željo, da bi v letu 1986 vsaj prepovedali vse podzemeljske jedrske eksplozije. Gorbačov pa je včeraj v pismu londonskemu županu Livingstonu napisal, da ne more Sovjetska zveza ostati križem rok ob ameriških načrtih militarizacije vesolja. Vsekakor pa je generalni sekretar KP SZ zagotovil, da ne bo njegova država nikoli uporabila jedrskega orožja proti tistim, ki se mu bodo odpovedali.

Zgodovinski poslanici so v ZDA pozitivno ocenili, v glavnem pa lahko trdimo, da so na Zahodu precej previdni in si ne delajo prevelikih utvar. Še najbolj značilna je ocena vatikanskega radia, ki trdi, da sta voščili obeh voditeljev prižgali luč upanja ne samo v ZDA in SZ temveč za vse ljudi sveta tako na Zahodu kot na Vzhodu, na Severu in na Jugu. »Pot, ki nas še čaka, bo nedvomno dolga, je poudaril vatičanski radio, a svet si želi, da bi ta v novem duhu Zveze na novo leto prižgala luč postala vedno bolj gotovost v prihodnjih mesecih in srečanjih.«

Upanja in želje torej, ki jih bodri spoznanje, da se bosta Reagan in Gorbačov letos ponovno sestala in morda prešla k bolj konkretnim sklepom.

FERROTEHNA p.o. IZOLA

DO »FERROTEHNA« p.o. Izola, Polje 21

Ferrotehna obvešča vse cenjene poslovne partnerje, obrtnike, graditelje in vse naše cenjene kupce, da bo prodajalna pričela ponovno z obratovanjem dne 6. januarja 1986.

V prenovljenih in preurejenih prodajnih prostorih vas čaka široka izbira splošnih gradbenih materialov, ki so vam potrebni od pričetka in do zaključnih del stanovanjske izgradnje. Naš namen pred samo obnovo in moto obnove prodajalne je bil vse za graditelja, zato vam bo izbira in nakup blaga pri nas prihranek na času in tudi na denarju, kajti do 15. januarja 1986 vam bomo na vsak vaš nakup odobrvali 5% popusta. Poleg tega popusta pa boste imeli možnost izkoristiti še posebne popuste, ki jih nudijo proizvajalci posameznih proizvodov.

Torej, če potrebujete apno, cement, opečne izdelke, armaturne mreže, vodovodne cevi, vodne armature, vse za centralno ogrevanje, vse za sončno ogrevanje, železnino, pripomočke in orodja, vzdni elektromaterial, kopalniške garniture itd., pridite in zadovoljni boste.

FERROTEHNA IZOLA

Življenje ob meji kot vir dobrin

Za nas, ki ne znano brati kart, je prerokovati, kaj se bo v prihodnje zgodilo, nemogoče. Če pa o stvarih razmislimo, lahko vsaj sklepamo, kaj nas v prihodnje čaka. Na podlagi tega je seveda pametno, da tudi nekaj ukrenemo in da ne samo čakamo.

V tem okviru se nekako zaznamuje dvojni obraz dežele Furlanije - Julijske krajine: Trst, ki čaka in Videm, ki dinamično ukrepa. V tej misli se potem odvijajo nešteti spori o tem, kdo je privilegiran in kdo je zapostavljen. Prav gotovo je del resnice, da je Trst bolj nagnjen k pisanju prošelj in čakanju, Videm pa bolj k akciji. Dejstvo pa je, da je dežela ena, da je njena enotnost bistvene važnosti in da je veliko problemov, ki so skupni in jih je potrebno kot take reševati.

Leto, ki je pred nami bi moralo pomeniti reševanje številnih problemov. Vsi problemi (bistveni) pa so takšne narave, ki ne dovoljujejo, da bi jih reševali s političnimi krizami, spletkami, z neskončnim tehtanjem odborništev itd.

Odločno je potrebno tako utrditi pojmovanje meje kot vir dobrin: gospodarskih, kulturnih in človeških. Gospodarstvo v naši deželi je v veliki meri gospodarstvo ob meji ali ob mejah. Možnosti za razvoj takšnega gospodarstva so številne in še daleč niso izkoriščene. Ni pa mogoče razviti vsega potenciala tega gospodarstva, če se v širokih plasteh prebivalstva in med vodilnimi krogi širi neko endemično nezaupanje. Čemu ne mešana podjetja? Čemu ne sodelovanje, ki presega export-import trgovino? Čemu ne skupne naložbe? Možnih virov je veliko, vendar ostanejo številne zamisli le na papirju, ker del politikov sumi in noče imeti

opravka s sosedi. Ker del gospodarstvenikov še vedno raje računa na »domače« podpore, ki prepogosto padajo v neproduktivne dolgove, to je dolgove, ki ohranjajo pri življenju »mrtva« podjetja in ne gredo v nove naložbe. Naštevati bi lahko še veliko primerov o tem, kako del ljudi gleda nezrelo na mejo, ali bolje v okviru starih kalupov. Ni da se od meje sam med cedi, niti ni res, da ni problemov s partnerji iz sosednjih držav. Bistvo pa je, imeti pogum za novo kulturo ob meji.

Spominjam se, kako mi je svetovalec liberalne stranke v goriškem občinskem svetu govoril o razvoju slovenskega gospodarstva. Po eni strani je gledal na ta razvoj z obhodovanjem, celo bolj optimistično kot jaz sam. Po drugi strani pa je gledal na omenjeni razvoj kot na nekaj, ki prinaša v skupno stvarnost nek »sum«, nekaj nelagodnega, da ne rečemo neko »nevarnost«. In niso mu šli povsem v račun moji ugovori, da če se tu ob meji razvija slovensko gospodarstvo, je to prispevek celotnemu gospodarstvu v naši deželi.

Prav tako so bili protesti ob depozitu veliko glasnejši od odobranj tistih zamisli, ki so govorile o neklih višjih oblikah sodelovanja.

Zelo preprosto; nezaupanje do sosednje Jugoslavije in nezaupanje do Slovencev, ki tukaj živimo še vedno delujeta kot nekaj, kar zavira naše življenje ob meji, predvsem zavira nove pobude in zamisli. Prepričani smo, da se morajo prav najvišje uradne ustanove zavzeti, da se ta tok mišljenja »preobrne« na pozitivno stran. Čim manj bo oportunističnega taktiziranja, tem bolj bo meja vir napredka.

A. MERMOLJA

Za silvestrsko noč na Obali Prevladovali so tuji gostje

KOPER, PORTOROŽ — Čeprav so obalno-kraški turistični delavci malce skeptično pričakovali novoletne praznike, pa so tudi ti zanje minili uspešno. Hotelskih gostov je bilo na obali in Krasu približno 5 tisoč, od tega samo v Portorožu več kot 3.500. Seveda je šlo predvsem za tuje goste, na prvem mestu za Italijane, bilo pa je tudi nekaj skupin Nemcev, Avstrijcev in Švicarjev. V Hotelu Emona na Bernardinu je bilo vsega pet jugoslovanskih gostov. V Hotelih Palace pa od 1.250 le dva odstotka, torej 25 domačih turistov.

Sicer pa so bili prav v Hotelih Palace, Metropoli in v portoroški igralnici izredno zadovoljni s temi prazniki. V Hotelih Palace jim je uspelo pripraviti tako veselo vzdušje, da

veseljačenja kar ni hotelo biti konec, zato računajo, da se bodo mnogi prihodnje leto spet odločili za silvestrovanje pri njih. Poleg tega so bili veseli iztržka od prodane pijače in od silvestrske večerje, ki so jo tujcem računali po 100 nemških mark. V Metropoli sta goste zabavala Zdravko Colić in priljubljeni italijanski komik in pevec Pippo Franco, ki je seveda navdušil vse italijanske goste. Novoletni program je bil tukaj pisan prav njim na kožo. Spet so bili zadovoljni v igralnici, kjer je novo leto pričakalo kakih 1.500 gostov, kljub razmeroma visoki silvestrski vstopnini, namreč 30.000 lir. Med njimi je bilo nekaj takih igralcev, ki jih sreča ni in ni pustila na cedilu. No rekordnega dobitka kljub srečni

roki ni bilo. Portoroška igralnica je bila tako najbolj množično zabavišče na Obali.

Vsega je bilo še po drugih restavracijah in plesiščih več kot 10 tisoč gostov, predvsem tujih seveda, saj se domači vse težje prilagajajo cenam, ki jih nadejajo tukajšnji gostinci. No, nekateri kljub temu tudi doma niso varčevali. Ne le s pojedinami, ampak tudi z raketami in pravcatim malim ognjemtom, ki so ga spet pripravili prebivalci Semele. Ti so na Obali najbolj navdušeni silvestrski metalci ognja. Zato ni čudno, da je novoletni ognjemet na Semeleli spominjal na majhno portoroško noč. Verjetno pa bi bil ognjemet še bolj živahen, če carinikom na območju koprskih mejnih prehodov ne bi uspelo zapleniti toliko pokalic in raket, kot še nikoli doslej.

Ob polnoči se je s trobenjem pridružilo še deset čezoceank zasidranih pred in trinajst čezoceank privezanih v koprski luki. Predvčerajšnjim so imeli v luki prost dan, od včeraj pa kakih 200 delavcev vseh tozdov iz operative že povsem normalno dela. Ti so poleg gostincev, miličnikov, zdravnikov, voznikov, varnostnikov pravzaprav med redkimi, ki te praznične dni delajo. Veliko je namreč tudi na Obali delovnih organizacij, ki so si med prazniki vzele kar dva mostička prostih dni, da bodo v nekaterih delovnih organizacij imeli skupaj kar 9 dni počitnic. Verjetno gre za izredne uspehe, ker si tak počitek po težkem delu lahko privoščijo.

B. Š.

Natečaji za pripadnike italijanske manjšine v SFRJ

REKA — Unija Italijanov iz Istre in z Reke je v sodelovanju s tržaško Ljudsko univerzo tudi letos razpisala najrazličnejše umetniške in kulturne natečaje, ki bodo razpolagali z bogatim nagradnim skladom (več kot 16 milijonov lir). Glede področja umetnosti se bodo udeleženci lahko prijavi na natečaje za poezijo, pripovedništvo, gledališče, slikarstvo, glasbo, fotografijo in novinarstvo, medtem ko bo splošno kulturni natečaj posegal esaje, znanstvene raziskave in dokumente o delovanju Unije. Tu so še natečaji za knjižni prvenec, tradicionalna Istria nobilissima in področje šolstva.

Na slednjega se lahko prijavi učitelji italijanščine, srbohrvaščine in slovenščine. Natečaj so razpisali z namenom, da spodbudijo in razvijejo ustvarjalne dejavnosti, kritiko in raziskovanje na področju poučevanja, predvsem kar zadeva italijanski jezik, ki je orodje za spoznavanje in zblizevanje ljudi v Istri in na Reki.

Dobitniki nagrad štipendij bodo lahko koristili denar za Obisk Italije in bivanje v raznih italijanskih mestih. Izide vseh teh natečajev bodo objavili spomladi.

BERITE

»Novi Matajur«

V nedeljo odprtje huminske stolnice

VIDEM — Ko je deset let od tega hud potres prizadel Furlanijo so že prve novice iz krajev, kjer so bili potresni sunki najmočnejši beležile tudi ogromno škodo, ki so jo utrpeli tamkajšnji arhitektonski spomeniki. Sesul se je grad, v katerem je Ippolito Nievo pisal svojo slavno prozo in ista usoda je doletela tudi huminsko stolnico, ki jo bodo to nedeljo, vso prenovljeno, popravljano in restavrirano, ponovno odprli.

Starodavno srečanje vernikov za mašo imenovano »del taller« je priložnost, za katero bodo po desetih letih spet odprli veliki portal, ki kot stolnica sama, spada h bogati arhitekturi XII stoletja. Huminsko stolnico so »podpisali« takratni mojstri Nicolò Pittore, Domenico da Buia ter kamnoseka Buneta in Griglio. Grigliv sin slavi med drugim kot avtor ogromne figure sv. Kristofa, ki je krasila pročelje. Iz leta 1336 pa je rozeta, ki jo je Buceta izrisal za isto pročelje.

Srednjeročnemu planu elektrogospodarstva v SRS že sedaj grozijo pičle finance

LJUBLJANA — Tudi ob dokončnem sprejetju srednjeročnega planskega dokumenta za prihodnjih pet let v skupščini interesne skupnosti elektrogospodarstva in premovalništva je neljuba finančna hiba ostala. Vse je bilo skrbno usklajeno in okvantificirano, tako glede novih objektov, kot glede potrebnih sredstev. Kaže, da pri objektih, ki naj bodo dograjeni do leta 1990, ne bo investicijskih težav. Pod velikim vprašajem pa zaradi prepričljivih sredstev ostajajo objekti, ki jih je treba začeti graditi že v prihodnjem petletju, da bodo začeli dajati energijo med letoma 1990 in 1995.

Dokončna finančna podoba samoupravnega spoznoma o temeljih plana ISEP za obdobje 1986-1990 je takšna, da plan računa s skupno 224 milijardami dinarjev investicijskih sredstev, 87 odstotkov teh sredstev bo potrošenih za objekte, ki bodo dokončani do leta 1990, 13 odstotkov sredstev ali 30,2 milijarde dinarjev pa tako preostane za objekte kontinuitete.

Da bo mogoče zagotoviti s planom določeno oskrbo z električno energijo in premogom po letu

1990, bo treba po določilih samoupravnega spoznoma poiskati še za 159 milijard dinarjev dodatnih sredstev. Skupaj s sredstvi, ki jih je spoznam pustil še v zraku, bo torej za vseh pet let potrebnih 383 milijonov dinarjev.

Celoten investicijski načrt prihodnjega petletja se prilagaja pričakovanjem, da se bo povprečno vsako leto poraba električne energije povečala za 4,4 odstotka. To pa pomeni, da bi se letna potrebna količina električne energije od 9.321 milijonov kilovat ur v letu 1985 povzpela za 2.247 milijonov kilovat ur in v letu 1990 dosegla 11.568 milijonov kilovat ur. Ker pa se bo hkrati tudi moč ob konični porabi povečala od 1.505 megavatov na 1.866 megavatov, bo treba v novih elektrarnah povečati moč za 347 megavatov (od česar bi 247 megavatov pridobili v hidroelektrarnah).

Tisti del plana, pri katerem se s sredstvi še močno zatika, napoveduje, da bi zaradi kontinuitete morali do leta 1990 zastaviti gradnjo elektrarn, ki bi po letu 1990 prispevale 700 megavatov dodatne moči.

Iz sporazuma o temeljih srednjeročnega plana izhaja, da so za zdaj sredstva plansko zagotovljena samo za 281 megavatov objektov kontinuitete.

Samoupravni sporazum o temeljih plana določa, da bodo do leta 1990 dograjene elektrarne: Mavčiče (38 MW), tri nove elektrarne na spodnji Savi (vsaka po 35 MW), dve na Muri (s po 22 MW), HE Bistrica (10 MW), TE Ugljevik II (100 MW) in še dva agregata na Fali s skupno močjo 40 MW. V prenosu električne energije si med drugim obetajo 263 kilometrov novih daljnovodov, in v distribuciji 66,5 kilometra daljnovodov. Skupen izkop premoga v petih letih bo dal 24,9 milijona ton lignita in 11 milijonov ton rjavega premoga, pri čemer je upoštevanih tudi pričakovanih 700.000 ton lignita iz Globokega in 400.000 ton rjavega premoga iz Lendave.

Od planskega zneska 224 milijard dinarjev investicijskih sredstev (ki so jih planerji opredelili kot zanesljiva), bo v elektrarne — dograjene do leta 1990 — investiranih 92,5 milijarde dinarjev (42%) in v pridobivanje premoga 55,5 milijarde dinarjev, kar pomeni 25 odstoten delež sredstev.

bili izvoljeni odvetnik dr. Alojzij Franko, župnik Blazij Grča in nadučitelj Ambrož Poniž, za preglednika računov pa kanonik dr. Franc Sedej, vikar Josip Mašera in veleposestnik in trgovec Josip Vidmar.

V Gregorčičevem glasilu »Gorica« je 8. marca 1904 izšel na najbolj vidnem mestu poziv z naslovom »Rojaki!«, ki ga je bil dan prej podpisal odbor društva Šolski dom. V njem je bila prikazana precej podrobna dotedanja zgodovina slovenskega šolstva v Gorici ter sporočilo, da se bo v južnem delu mesta zgradilo novo šolsko poslopje, ki bo stalo 56.000 kron. »Gorica« je poročala, da je z načrtom in oblastjo vse v redu, da pa manjka denar. V naslednjih tednih in mesecih je prišel dotekati v društveno blagajno denar mnogo bolj intenzivno kot prej, kar je moč ugotoviti iz seznamov dobrotnikov, ki jih je objavljalo Gregorčičevo glasilu. Prispevke so dajali tudi ljudje iz liberalnega tabora, čeprav niso bili soudeleženi v vodstvu društva Šolski dom in upravljanju šol.

Gradbeni podjetnik Franc Mozetič, ki je prošnjo na županstvo, kot že omenjeno, poslal 28. januarja 1904, je stanoval in imel skladišče v Ulici Mattioli št. 5-7, ki je bila in je še, podobno kot Ul. Bertolini, vpadnica na Seneni trg. Franc Mozetič je že bil zgradil leta 1889 šolsko stavbo v Križni ulici, v letu 1904, po naročilu Trgovsko-obrtno zadruga, pa Trgovski dom.

Mozetič je skupaj z bratom vodil veliko gradbeno podjetje, ki je zaposlovalo nad 400 delavcev, zidarjev, molovarjev, geometrov, zidarskih mojstrov, voznikov in tovarniških delavcev. V Biljah je bil namreč skupno z drugimi zgradil opekarno, tako da je imel opeko vedno na razpolago. V Gorici je imel enajst konjskih vpreg. Hlev za živino in skladišče blaga je imel v Ul. Mattioli, poleg stanovanaj. V Gorici je gradil zelo veliko; tako velike stavbe kot razkošne vile na Tekališču Franca Jožefa (danes Korzo Italia). Klijente je imel tako med Slovenci kot med

Italijani. Družil se je z najbolj bogatimi goriškimi prvaki liberalnega tabora, Tumo, Gabrščkom, Medvedom, Vošnjakom. Sinovi in hčere so sodelovali v liberalnih kulturnih društvih, bili na vseh veselicah, gostje v najbolj premožnih družinah.

Veliko število klientov si je pridobil ker je vsako naročilo izpeljal takoj. Sam je poskrbel tudi za vsa dovoljenja na županstvu, pa čeprav je večkrat prav zaradi svoje narodne zavednosti, prišel navskriž z uradniki, ki so bili iredentistično razpoloženi, podobno kot upravitelji občine. Načrt za stavbo v Ul. Bertolini je podpisal Franc Mozetič sam. Poleg njega je podpisan še Giovanni Brisco, po vsej verjetnosti načrtovalec, čeprav ni to jasno razvidno. Medtem ko je bilo spremno pismo na županstvo napisano v italijanščini, so bili napisi na načrtu samo slovenski.

Že nekaj dni kasneje so z županstva poslali Mozetiču in sosedom poziv, naj se zberejo na mestu, da bi ugotovili, če ni zaprek za izdajo gradbenega dovoljenja.

Učence in učenci razreda državne nemško-slovenske vadnice v Gorici tik pred prvo svetovno vojno

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

28.

Vrednost stavbe v Križni ulici je znašala 78.000 kron, stare hiše v Ul. Vetturini 24.000 kron, šolska inventura je bila vredna 2.400 kron. Društvo je imelo tudi pri Centralni posojilnici en delež vrednosti 2 kron, v banki so imeli naloženih 1.273,19 kron, gotovine v društveni blagajni 1.422,33 kron, skupno torej 107.087,52 kron. V pasivo pa so vnesli 54.000 kron dolga pri domačem kreditnem podjetju, ki so ga bili najeli takrat, ko so gradili stavbo v Križni ulici, ter 386 kron stavbenega dolga. Njihovo čisto imetje je znašalo 52.711,52 kron.

Na istem občnem zboru so člani pravila spremenili v toliko, da so vnesli vanje popravek, ki določa, da se imetje društva Šolski dom da Centralni posojilnici, če pride do razpusta društva. (Po prvi svetovni vojni, kot bomo kasneje ugotovili, je bil razvoj dogodkov drugačen.)

Dr. Aleksij Rojic, ki si je v prejšnjih letih močno prizadeval za slovensko šolstvo v Gorici in ki je bil dotedaj v odboru društva Šolski dom, je ponovno izvolitev odklonil. Predsednik se mu je zahvalil za dolgoletno delo. Za predsednika je bil potrjen dr. Anton Gregorčič, za podpredsednika je bil izvoljen profesor na učiteljsko dr. Franc Kos, za tajnika Franc Vodopivec, za denarničarja prof. Ivan Berbuč, za knjigovodjo pa katehet Andrej Tabaj. V razsodništvo so

Vladni dekret je že stopil v veljavo

Nova občinska taksa na stanovanja (TASCO) bo prizadela tako lastnike hiš kot najemnike

Kaj nam bo prineslo novo leto, se sprašujejo vsi v teh dneh. Odgovor nam bo dalo 365 dni, ki so pred nami (pravzaprav jih je sedaj samo 362) v tem 1986. Eno napoved pa lahko še danes damo: novo leto nam bo prineslo nove takse.

Z objavo v Uradnem listu 31. decembra je namreč stopil v veljavo vladni dekret, ki uvaja novo občinsko takso — s kratko jo imenujejo TASCO — ki jo bodo dolžni plačati vsi, ki imajo kakršnokoli nepremičnino — hišo, stanovanje, trgovino, delavnico ali tovarno — na razpolago, bodisi v najemu kot v lasti. Na ta način naj bi občine dobile nazaj, kar jim je vlada odvzela s finančnim zakonom.

Sicer bo nova taksa postala operativna le s sklepom občinskega odbora, ki bo moral tudi razmejiti občinski teritorij na različna območja v katerih bo treba plačevati različne zneske, odvisno pač od kvalitete in kvantitete storitev, s katerimi določeno območje razpolaga. Z drugimi besedami, če stanujemo v kraju, kjer so ceste slabe, ni šol niti ambulante, bomo plačali manj, kot če stanujemo na področju, kjer so tovrstne storitve popolne in brezhibne.

Tržaški občinski odbor se je že lotil

dela, da določi tovrstno razmejitev. Vladni dekret mu daje na razpolago 60 dni, da odloča: se pravi, da bo moral občinski odbor dokončati to dokaj zahtevno delo do konca februarja. Isto velja seveda tudi za okoliške občine. Če ne bodo sklepale pravočasno, bo dežela imenovala posebnega komisarja z nalogo, da sam odloča o novi taksi. Vsekakor vladni dekret predvideva možnost štirih različnih stopenj, in torej štirih različnih taks.

Same nepremičnine so razdeljene v sedem pasov. V prvem pasu so stanovanja: za vsak kvadratni meter bo moral lastnik ali najemnik plačati 900, 1100, 1400 ali 1900 lir, odvisno pač, v katero območje spada nepremičnina. Za primer, če ima kdo srednje veliko stanovanje (recimo 80 kvadratnih metrov) na področju, ki razpolaga z razmeroma dobrimi javnimi storitvami, bo moral plačati 112 tisoč lir letno. Drugi pas zajema hotele, penzione in »rezidence«, alikvota pa grede od 2000 do 3.200 lir za kvadratni meter. Za tretji pas — bolnice, zdravilišča, knjižnice, muzeji, kinematografi in gledališča, krožki, kopališča in terme — znaša alikvota od 600 do 800 lir. Četrti pas velja za industrijske obrate, obrtniške delavnice in skladišča, ali-

kvota pa znaša 550 do 750 lir. Peti pas zadeva sektor trgovinskih in poklicnih dejavnosti (uradi, banke itd.) z alikvoto od 2300 do 3500 lir. Šesti pa je nekakšen privilegiran dodatek prejšnjega in velja za površine, ki so namenjene trgovinskim, industrijskim in obrtniškim dejavnostim, pa tudi kampingom, plesiščem itd. Alikvota je tu znatno nižja, od 400 do 550 lir. In končno še sedmi pas, ki velja za javne urade, ustanove ter kulturne, politične in sindikalne organizacije, alikvota pa grede od 450 do 600 lir na kvadratni meter.

Podobno kot davek na dohodke, bodo morali tudi višino nove takse izračunati davkoplačevalci sami s samoobdavčevanjem. Prvi predujem na novo takso bo predvidoma treba plačati že oktobra letos.

Na koncu je treba poudariti, da bo TASCO nadomestil dosednji občinski davek, ki smo ga plačevali za odvažanje smeti, za pse itd.

● Jutri ob 15.30 bodo v Križu šte. 134 odprli nov sedež Zveze upokojenec CGIL. Na svečanost odprtja so vabljeni upokojetenci in prebivalstvo.

V spremstvu dr. Pascolata

Deželni odbornik Antonini obiskal Kmetijsko zadrugo

Kmetijska zadruga v Trstu je imela prvega delovnega dne v novem letu 1986 v gosteh deželnega odbornika za kmetijstvo, dr. Antoninija, ki si je podrobno ogledal novo oljarno ter se seznanil s proizvodnjo in postopkom pridobivanja olja. Nato si je ogledal še ostale prostore zadruga in se z njenimi predstavniki zadržal ob zdravici z željo za dober potek in uspeh v novem letu. Odbornika Antoninija je spremljal dr. Pascolini, dolgoletni direktor pokrajinskega Nadzorništva za kmetijstvo v Trstu, ki je osebno veliko prispeval za hitro in učinkovito reševanje upravnih zadev ob izgradnji nove oljarne. Gosta so sprejeli predsednik Kmetijske zadruga v Trstu Srečko Orel, podpredsednik Boris Mihalič, odbornik dr. Vitjan Sancin in direktor Debernardi.

Srečanje VZPI-ANPI pri Domju s predstavitvijo Boldrinijeve knjige

Vsodržavno združenje partizanov Italije - ANPI bo priredilo 11. januarja 1986 ob 19. uri zvečer pri Domju novoletno srečanje, na katero so vabljeni bivši borci - partizani, aktivisti, invalidi iz časov osvobodilnega boja, svojci še živčih in padlih borcev. Vodstvo združenja želi, da bi se srečanja udeležila tudi mladina, ki je poklicana, da ponese v prihodnost ideale osvobodilnega boja.

Srečanje se bo začelo s predstavitvijo knjige Arriga Boldrinija, predsednika Vsodržavnega združenja partizanov Italije »Diario di Bulow«. Pisec se bo udeležil srečanja.

Vpisovanje za srečanje poteka na sedežih krajevnih sekcij združenja ter na osrednjem sedežu VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3.

Nova pobuda proti termocentralama pri Miljah in v Plominu pri Pulju

V dvorani »Dante« v Miljah bo v torek, 7. januarja, s pričetkom ob 17.30 tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili protestni dokument proti namestitvi električnih termocentral pri Miljah in v Plominu pri Pulju. Ta dokument je podpisalo že 14 tisoč ljudi na Koprskem.

Tiskovno konferenco, na kateri bodo povabili tukajšnjo javnost in organizacije, naj pristopijo k pobudi in podpišejo dokument, prireajo Ekološka skupina Zveze socialistične mladine iz Kopra, FGCI - ZKMI iz Milj ter gibanje Nenasilna akcija - Alternativna zelena lista. Dokument s podpisami nameravajo poslati državnima poglavarjema in predsednikoma vlad Italije in Jugoslavije.

Pred pokrajinskim kongresom CGIL

V prejšnjih dneh se je zaključilo predkongresno delovanje tržaške CGIL v pripravi na pokrajinski kongres, ki bo od 9. do 11. januarja v kongresnem centru pomorske postaje. Od novembra sem je že bilo kakih sto delavskih skupščin in 19 kongresov posameznih kategorij delavcev, med katerimi so obnovili vodstva in izvolili 217 delegatov na tržaški kongres v razmerju ene ga delegata za vsakih 125 članov. Ob koncu lanskega leta je namreč tržaška CGIL štela 27.226 članov. Na pokrajinskem kongresu bo vsodržavno tajništvo CGIL zastopala Donatella Turtura.

Ko je govor o turizmu v devinsko-nabrežinski občini, se praviloma omenja skoraj izključno Sesijski zaliv. V resnici je to pravi naravni biser, vendar so na devinsko-nabrežinskem ozemlju tudi druge naravne lepote in kulturno-zgodovinsko zanimivi kraji, ki bi utegnili privabiti obiskovalce od blizu in daleč. Mednje prav gotovo sodijo Devinske stene (tako je ime obalnemu pasu med Devinom in Sesijskim, ki ga večji del pokriva borov gozdič) in izviri Timave pri Štivanu. Na ti dve območji namerava devinsko-nabrežinska uprava v kratkem poseči, da bi ju ob sodelovanju z drugimi pristojnimi ustanovami vsaj nekoliko turistično ovrednotila.

Za Devinske stene je že izdelan načrt, ki ga bosta skupno uresničili devinsko-nabrežinska občina in tržaška pokrajina. Urediti nameravata sprehajalno pot ob robu previsnih sten nad morjem. Tu se pravzaprav že vije steza, a je marsikje neprehodna in povrh težko dostopna. Tik pred izbruhom prve svetovne vojne se je po njej sprehajal znameniti avstrijski pesnik Rainer Maria Rilke, ko je bil v letih 1911-12 gost na devinskem gradu. V tem nenavadno lepem okolju, na številnih mestih katerega se odpira razgled na morje vse do Istre na jugu in do Gradiške lagune na zahodu ter proti severu do Alp, je Rilke spočel svoje Devinske elegije. Njemu v čast se bo sprehajalna pot imenovala Rilkejeva steza.

Približno dve tretjini ozemlja, po katerem pelje steza, je grajska last. Pred nedavnim pa se je grof Raimondo Della Torre e Tasso (pravzaprav Thurn und Taxis, ki je pravkar ponovno opozoril Paolo Parovel v svoji Izbrisani identiteti) odločil, da ga za simbolično najemnino da na razpolago tržaški pokrajini. Ostala tretjina poti teče oz. bo tekla po občinskem ozemlju. Staro stezo bo treba izpopolniti, jo razširiti, zavarovati na nevarnejših delih, postaviti

Na Devinskih stenah Rilkejeva steza ob izviri Timave pa verjetno park

na razglednih očkih klopi pa tudi table, ki bodo opozarjale na zgodovinske ter na krajinske in naravne zanimivosti. Mimogrede naj s tem v zvezi omenimo, da je združenje za zaščito ptic (LIPU) na tem območju naštel 88 ptičjih vrst, med katerimi so tudi prav redke.

Sprehajališče bo imelo tri dostope, in sicer enega pri Kraljevih blizu križišča, s katerega se odcepi cesta za Sesijski zaliv, drugega pri Kupčevih na začetku devinske vasi, tretjega pa na Podkovah med Devinom in Sesijskim. Ob vsakem dostopu bo urejeno parkirišče za avtomobile, pri Kraljevih, točneje pri sedežu Tržaške turistične ustanove in Kraške gorske skupnosti pa bodo mogoče postavili hišico, v kateri bo moč dobiti informacije ter napotke za prijeten, a hkrati tudi poučen sprehod po Rilkejevi stezi.

Četudi gre za sorazmerno skromen poseg, njegova uresničitev zahteva precej denarja. Dežela je zaenkrat v ta namen dodelila po 90 milijonov lir tržaški pokrajini in devinsko-nabrežinski občini. Vsota vsekakor ne zadošča za dokončno ureditev Devinskih sten, je pa za začetek dovolj. Poleg tega za opravitev nekaterih del, npr. za očiščenje borovega gozdiča, obeh pristojni upravi računata tudi na prostovoljno delo, ki ga bodo, kot kaže, nudili krajevni skavti, gojenci Jadranskega zavoda združenega sveta in mogoče še kdo.

Medtem ko je uresničitev Rilkejeve steze na Devinskih stenah samo še stvar časa (ob-

činski odbornik za turizem in okolje Igor Tuta zagotavlja, da se bo moč po njej sprehajati že to poletje), pa je vprašanje ureditve področja ob izviri Timave nekoliko bolj zapleteno ali bolj nedodelano. Ta kraj, kjer tik pred morjem, daleč od snežnikov in ledenikov, privre na dan iz več grl sladka voda, je od nekdaj zbujal človekovo občudovanje. Že v pravadnini je postal kraj kulta. V rimskih časih je bil poznan daleč naokrog, saj ga omenjajo zgodovinar in zemljepisec Strabon, pesnik Vergil in drugi. V srednjem veku so tu zgradili cerkev in samostan, v katerem je nastal eden izmed prvih dokumentov, ki izpričuje prisotnost naših pradedov v teh krajih (med 8. in 10. stoletjem so redovniki na robove knjižnih strani zapisali okrog 280 slovenskih oz. slovanskih in deloma germanskih osebnih imen). Iz tega obdobja je gotoka cerkev, ki so jo obnovili po drugi svetovni vojni, medtem ko so bili za marsikateri drug spomenik usodni zagrizeni boji na fronti, ki je prav tu tekla med prvo svetovno vojno.

Devinsko - nabrežinski občinski upravitelji pa tudi druge ustanove in organizacije se že dalj časa ukvarjajo z vprašanjem, kako ta kraj primerno ovrednotiti. V bližnji preteklosti se je pojavil predlog, naj bi ga uredili v okviru širokopotezne pobude, ki je med drugim predvidevala ustanovitev obsežnega botaničnega zoološkega vrta med Štivanom, Ribiškim naseljem in Devinom. Zdaj se govori o skrom-

nejšem posegu. Zadeval naj bi področje med Staro rižjero, ki sega do papirnice, in Potokom na Jaknah. Tu naj bi nastal park. V ta namen so si na pobudo župana Brežigarja sredi decembra skupno ogledali področje predstavniki občine, Tržaške turistične ustanove, Spomeniškega varstva in podjetja ACEGA. Slednje ima pri stvari pomembno besedo, kolikor ima v koncesiji večino ozemlja, na katerem bi moral nastati park, to pa zato, ker upravlja vodovod, ki zajema vodo ob izviri Timave.

Danes je področje ob izviri Timave dokaj zanemarjeno. Potrebno ga bo očistiti, speljati po njem poti, urediti parkirišče ob gotski cerkvi, samo cerkev popraviti in še marsikaj. Za vse to pa bo treba še izdelati podrobni načrt. Skratka, pobuda za ureditev parka je šele v povojih. Toda več znakov kaže, da bi utegnila v kratkem shoditi.

MARTIN BRECELJ

Izviri Timave, v ozadju Štivan

Število zaposlenih prvič zdrknilo pod tisočino Še eno opozorilo o dramatičnosti razmer v ladjedelnici Sv. Marka

Potekli sta dve leti in pol od takrat, ko je državna finančna družba Fincantieri enostransko začela izvajati svoj načrt splošnega krčenja ladjedelske dejavnosti in struktur. Istočasno je tržaški ladjedelnici Svetega Marka zagotovila ohranitev vseh treh proizvodnih oddelkov (posebne ladijske konstrukcije, predelave in popravila ladij), za kar je določila tudi nujno potreben organik: 195 uradnikov, vključno s tehničnim osebjem, in 766 delavcev.

31. decembra je iz podjetja odšlo, predvsem na račun predčasne upokojitve, 13 uradnikov in 64 delavcev. Ladjedelnica Sv. Marka je tako novo leto dočakala s skupno 949 zaposlenimi, od česar je 183 uradnikov in 766 delavcev. Torej z znatno nižjim številom zaposlenih, kot ga je programirala sama družba Fincantieri, in prvič pod tisočino. Povrhu bo konec januarja zapadla dopolnilna blagajna, ki jo namerava vodstvo podjetja še enkrat podaljšati za nadaljnjih šest mesecev.

V proizvodnem pogledu ni položaj nič boljši. Oddelek za posebne konstrukcije ni pripravljen za proizvodnjo, ker niso bila izvršena vlaganja za njegovo usposobitev (zlasti za dvigala in žerjave), prav tako kot še ni določen niti potreben prostor za gradnjo posebnih ladij. Delovna na-

ročila se praktično niso premaknila z mrtve točke, obljubljena je le gradnja polovice pontonske ladje, ki naj bi jo začeli v začetku poletja.

Tovarniški svet opozarja na dramatične razmere s posebnim tiskovnim sporočilom, ki ga zaključuje z ugotovitvijo, da je vse prepogosto slišati od krajevnih političnih sil in u prav neosnovano zadovoljstvo ob zagotovilih družbe Fincantieri, da za ladjedelnico ni nobenih problemov. Toda, dejstva so drugačna in na svoji koži jih občutijo prav zaposleni, ki znova opozarjajo, da ne morejo ostati prepuščeni samim sebi. Zato pozivajo krajevne uprave, politične

sile in parlamentarce, naj nemudoma posežejo, toda na konkretni in ne zgolj retorični način.

Finančni prispevki za ribiške dejavnosti

Tržaško luško poveljstvo sporoča, da so veljavnost pravilnika EGS z dne 4. 12. 1983, ki omogoča finansiranje načrtov za posodabljanje preosnovo ali gradnjo ribiških ladij ter načrtov za ribogojnice in druge ribiške strukture, podaljšali do 31. decembra 1986.

Priprava na srečanje z Amatom

V torek, 7. januarja, bo v Rimu sestanek predstavnikov tržaških družbenopolitičnih sil s podtajnikom ministrskega sveta Amatom o problemih Trsta. Srečanje bo nedvomno pomembna priložnost za poglobljeno proučitev številnih odprtih vprašanj, s katerimi se sooča naše mesto, zlasti na gospodarskem področju.

V pripravo na torkovo srečanje v Rimu je deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone sklical za danes na Deželi sestanek s predstavniki sindikatov in krajevnih uprav. Na tem sestanku naj bi se dogovorili o argumentih, s katerimi bo tržaško predstavništvo seznanilo podtajnika Amata. Med glavne teme, o katerih bodo razpravljali v Rimu, gre omeniti zlasti vprašanje vloge tržaškega pristanišča v okviru jadranskega luškega sistema in njegove okrepitve, kakor tudi vprašanje ladjedelstva. Nadvse aktualna tema razprave pa bo tudi usoda žveljske rafinerije Aquila.

Tatvina za več kot 12 milijonov lir

Lastnik na silvestrovanju zmikavti v stanovanju

Za 48-letnega Giorgia Mettulia se leto 1986 ni rodilo pod srečno zvezdo. Ob povratku s silvestrovanja ga je doma, v stanovanju v prvem nadstropju v Ul. Crognoleto 38, pričakalo neprijetno presenečenje: stanovanje je bilo povsem premetano, kar je nedvomno pričalo o nezaželenem obisku prijateljev tuje lastnine.

Novoletni zmikavti so se prithotapili v stanovanje skozi balkonska vrata dnevne sobe. Njihovo stikanje po stanovanju je bilo sila uspešno: iz spalnice so namreč odnesli več prstanov, zapestnic, verižic in denarja v gotovini za skupno vrednost več kot 12 milijonov lir.

Okradenec je poklical na kraj policijo, ki je po podrobnem pregledu uvedla preiskavo.

Tatove zamikal denar ne pa sladice

Tarča novoletnih tatov je bila tudi slaščičarna v Ul. Torri 3. Ko je namreč lastnik, 49-letni Beniamino Nobile odprl trgovino, je kmalu ugotovil, da je iz blagajne »zmanjkalo«

Nikoli ni človek tako dober, tako poln dobrih želja in zamisli, tako prijateljsko in tovariško razpoložen do svojega bližnjega, kot ob novoletnih praznikih. Staro leto je za nami, menijo vsi — če smo kaj zgrešili, če kaj ni bilo prav, če smo delali napake — potem je v novem letu čas, da vse to popravimo, izboljšamo, da si postanemo res bolj prijatelji, da pozabimo na slabo in se spomnimo samo dobrega.

Tako so, verjetno mislili in tudi ukrepali številni prebivalci to in onstran meje, ki si niso izmenjali le voščil, temveč so, vsak seveda po svoje, želeli izraziti razna hotenja, želje, predvsem pa voljo po sodelovanju, pa četudi vodi ta pot najprej skozi potrošništvo in trgovino.

Vsi smo lahko v predprazničnih dneh srečali na naših ulicah (in tako je bilo tudi v Gorici, v Vidmu in še v drugih krajih) številne jugoslovanske turiste, take s potnimi listi, še bolj pa z obmejnimi prepustnicami, ki so pri nas kupovali razne dobrote, predvsem kavo, že obvezne blu-jeanse, rezervne dele za pralne stroje, avtomobile itd., pa mogoče še kakšne slaščice, pomaranče in mandarine za najmlajše. Pred leti so še kar številni Jugoslavlani preživeli tudi nekaj dni na snegu v raznih italijanskih zimskoletovskih krajih. Sedaj le-teh ni bilo, ker so pač cene za njihove razmere previsoke.

Bilo pa je drugače s prebivalci italijanskih obmejnih krajev, ki so prav v teh dneh preplavili, ne sa-

mo številna gostišča za božične in novoletne večerje in kosila, temveč tudi razna zimskošportna letovišča. Hoteli in restavracije onkraj meje so bili v preteklih prazničnih dnevih zelo dobro zasedeni, gostje so bili s postrežbo in vsem zelo zadovoljni, še celo sneg se je pojavil, tako da so prišli na svoje prav vsi — tisti, ki ljubijo šport in rekreacijo in tisti, ki obožujejo dobro kuhinjo.

Obmejni promet je bil temu primerno zelo živahen, a tekoč, brez večjih zastojev in zadržkov. Obmejni policijski in carinski organi so bili tudi praznično razpoloženi in tako je šlo vse brez ovir in raznih birokratskih sitnosti.

Kako so bili z »navalom« jugoslovanskih turistov zadovoljni trgovci? Tisti z jestvinami, s sadjem in zelenjavo, predvsem pa trgovci s kavo, so bili zelo zadovoljni ter si seveda želijo čim več takšnih praznikov in takšnih kupčij. Tudi trgovci s tekstilom so še kar zadovoljni, čeprav so že daleč tisti časi, ko so prodali vse in to za vsako ceno. Klienti dobro izbirajo blago in kupijo res samo to, kar jim ugaja, ali kar potrebujejo.

Trgovci na jugoslovanski strani pa so tudi močno izpraznili svoje police. Predvsem so prodali veliko žganih pijač, vina, klobas in drugih mesnih izdelkov, veliko pa je bilo povpraševanje po medu in vseh proizvodih, ki jih pripravlja tovarna Medex. Veliko kupcev so imele tudi trgovine s kozmetičnimi sredstvi, kjer so prodali precej jugoslovanskih krem za nego obraza, pa tudi kolonjskih vod in parfemov.

Torej prazniki v vzdušju prijateljstva, medsebojnega sodelovanja in dobrih odnosov. Upajamo, da bomo pri tem tudi v bodoče vztrajali.

V ponedeljek zjutraj openski tramvaj ne bo redno vozil

Konzorcialno podjetje za prevoze ACT obvešča, da bo v ponedeljek, 6. januarja, opravilo v jutranjih urah nekaj tehničnih pregledov na progi openskega tramvaja, zaradi česar v tem času tramvaj ne bo peljal. Namesto tramvaja bodo peljali avtobusi z odhodi s Trga Oberdan in z Opčin v polurnih presledkih.

Tramvaj bo začel spet redno delovati ob 10.04 z Opčin in ob 10.16 s Trga Oberdan.

Glasbeni natečaj mesta Trst

Odbor za glasbeno nagrado mesta Trst je tudi za leto 1986 razpisal »25. mednarodni natečaj simfonične kompozicije«. Na natečaju bodo sprejete skladbe za tolkala (največ štirje izvajalci) in orkester (z normalnim simfoničnim organikom), ki niso bile še izvajane ali objavljene. Prva nagrada znaša 4 milijone lir (temu je treba dodati še izvedbo skladbe v Verdijevem gledališču).

Vespa zbila starčka: pridržana prognoza

Prileten moški je bil sinoči žrtev hude prometne nesreče. 76-letnega Alfreda Maura iz Ul. Montecchi je med prečkanjem ceste v bližini Šentjakobskega trga zbila na tla vespa, ki jo je upravljal 17-letni Claudio Lukovec iz Ul. Cancellieri 12. Vespist je vozil v smeri proti Trgu Pestalozzi.

Mauro si je zlomil desno piščal in desno nadlaktico, udaril pa se je tudi v glavo. Z rešilcem Rdečega križa so ga prepeljali v katarinsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku.

Marco Pauluzzi

Pogreb bo danes, 3. januarja, ob 13. uri v cerkvi v Boljuncu.

Žalujoča žena Marija

Kroglice, 3. januarja 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega tasta izrekata
Ljubotu in družini iskreno sožalje KD
Vesna in ŠD Mladina.

Več kot 500 sklepov upravne narave na seji tržaškega občinskega odbora

Tudi tržaški občinski odbor je imel pred iztekom leta dolgo sejo, na kateri je sprejel vrsto upravnih sklepov (okrog 500), s katerimi je izčrpal še zadnje razpoložljivosti iz proračuna 1985. Tako so 600 milijonov lir namenili za izredna popravila nekaterih šolskih poslopij, več kot sto milijonov pa za dobavo didaktičnega materiala za občinske otroške vrtce. Na področju javnega zelenja so sklenili začasno zaposliti (za štiri mesece) 17 poljskih delavcev ter nabaviti nove čebulice in rastline za 15 milijonov lir. Za javno čistočo so s 100 milijoni poskrbeli za nabavo nekaterih novih naprav ter nadomestnih delov za vozila smetarske službe. Na športnem sektorju so namenili nadaljnjih 200 milijonov za restrukturacijo občinskega športnega igrišča pri Kolonji.

60 milijonov lir so dalje namenili za obnovo prometnih znakov, nadaljnjih 60 pa za popraviljanje cest. Več kot 500 milijonov bodo uporabili za novo pokritje cerkve sv. Antona in za dopolnitev vzdrževalnih del v Vili Prinz.

Sprejeli so tudi dva finančna ukrepa: izreden blagajniški predujem v višini 24 milijard lir in najetje dveh posojil za skupnih 560 milijonov lir, ki jih bodo namenili obnovi državnega otroškega vrtca v Ul. dell'Acqua in nujnemu vzdrževanju cest.

Prometne omejitve zaradi javnih del

Zaradi del na plinskem omrežju je tržaška občina uvedla vrsto omejitev v prometu in parkiranju vozil, ki bodo trajale, dokler ne bodo dela končana.

Na območju Elizejskih poljan so uvedli enosmerno vožnjo na Trgu Carlo Alberto ter prepoved parkiranja na istem trgu, v Ul. Hermet, Picciola in Reni na odseku med Ul. Franca in stopniščem. Na Ul. Tedeschi velja prepoved prometa in parkiranja. Pač pa je bila ukinjena prepoved prometa po Drevoredu Gessi na odseku med ulicama Murat in Tedeschi, kjer bo sicer možna le enosmerna vožnja v smeri od Ul. Murat proti Ul. Tedeschi.

V Jožefovski četrti pa so zaprli za promet (samo od ponedeljka do petka od 8.30 do 17.30) Ulico Lazzareto Vecchio med Ul. Belpoggio in Trgom Venezia, kjer bo tudi prepovedano parkiranje. Prepoved parkiranja pa so uvedli tudi na raznih odsekih na Ulici Belpoggio, na Nabrežju Gulli (na strani sodih števil), na ulicah dei Burlo in Argento ter na Trgu Venezia.

Starosta tržaških vremenoslovcev prof. Silvio Polli o meteorološkem letu 1985 So bile vremenske prilike v minulemu letu res izredne?

Kdor bi pregledal vesti o vremenu v naših krajih, ki jih je časopisje sproti objavljalo skozi vse lansko leto, bi pogosto naletel na oznako »izreden«. Januarja in februarja 1985 smo pisali in seveda govorili o »izrednem« mrazu, tako da je marsikdo delal primerjavo z znamenito ledeno zimo v letu 1929. Nekateri si niso pomišljali seči po nadvse smelih razlagah in so pojav mraza celo povezovali s postopnim ohlajevanjem Sonca. Avgusta so vremenski kronisti beležili »izredno« vročino. Skrajneži oz. najbolj domišljavi so spet izkoristili priložnost, da so se izkazali: vročino so povezali z domnevnim postopnim segrevanjem atmosfere po principu »tople grede«. Jeseni se je spet pojavila oznaka »izreden«, tokrat v povezavi s sušo.

No, leto se je zdaj obrnilo, tako da lahko nanj motrimo z določene razdalje, ki omogoča večjo objektivnost tudi z vremenoslovskega vidika. Je bilo lansko govorjenje o »izrednih« vremenskih prilikah res utemeljeno? S tem vprašanjem smo se obrnili na starostno tržaških vremenoslovcev, na prof. Silvia Pollija, ki je skoraj 60 od svojih več kot 80 let življenja posvetil sistematičnemu opazovanju vremena in njegovi znanstveni analizi. Pravzaprav o sebi noče govoriti kot o »vremenoslovcu«, to pa zato, ker ga ne zanimajo vremenske napovedi in se z njimi sploh ne bavi. Še najraje pove, da je »vremenski statistik«, kar tudi bolje ustreza njegovi izobrazbi, po kateri je matematik. Kakšno je torej bilo meteorološko leto 1985 v Trstu? Takšne so strnjene oznake, ki jih je prof. Polli zabeležil za vsak mesec posebej:

Januar je bil zelo mrzel in v prvi polovici, v drugi pa dokaj deževen. Kar 14 dni so se najnižje

temperature zadržale pod ničlo. Najnižja vrednost, ki jo je zabeležil živosrebni stolpec, je bila minus 7,5 C, kar pa še zdaleč ne predstavlja rekorda. Po letu 1841, ko so v našem mestu začeli redno beležiti vremenske podatke, je živosrebni stolpec najnižje padel 11. februarja 1929, in sicer na minus 14,3 C. Najnižjo temperaturo v januarju pa so zabeležili leta 1907, ko je temperatura padla na minus 12,4.

Februar je bil mrzel in dokaj ohlačen. Najnižja temperatura je bila minus 5,6 C. V teku treh dni je zapadlo skupno 12 cm snega, kar je za Trst sorazmerno veliko. Tudi v tem mesecu ni zima »izredno« pritisnila, čeprav je bilo veliko nevšečnosti in tudi škode, ko je sneg zledenel.

Marec je bil hladen, se pravi, srednja temperatura je bila za nekaj desetink stopinje nižja od povprečja. Zapadlo je 2,5 cm snega, izredno obilne pa so bile deževne padavine (skupno jih je bilo za 126 mm, medtem ko je norma za ta mesec 57 mm).

Tudi april je bil nadpovprečno deževen. Padavin so namerili za 160 mm, medtem ko povprečje za ta mesec znaša komaj 66 mm. Srednja temperatura je bila za stopinjo nižja od povprečja.

Maja je padlo skupno 107 mm dežja, 17 mm več od povprečja, sicer pa je bilo vreme v tem mesecu toplo in spremenljivo.

Junij je bil sorazmerno hladen. Srednja temperatura je bila skoraj za stopinjo nižja od povprečja. Kar 12 dni je deževalo, skupno pa so namerili 153 mm padavin, medtem ko povprečje znaša 93 mm.

Nadpovprečne padavine ki so jih zabeležili

vse mesece od marca dalje in ki so omogočile bujno spomladansko rast, so julija prenehale. Ta mesec je bil dokaj vroč. Najvišje temperature so kar 12 dni bile nad 30 C, najbolj pa se je živosrebni stolpec dvignil 24. v mesecu, ko je zabeležil 33,8 C. Tudi v tem primeru ni mogoče govoriti o rekordu, saj je najvišja temperatura zraka v Trstu bila 31. julija 1873, ko je znašala 37,5 C.

Še bolj vroč je bil v lanskem letu avgust. Štiri dni v mesecu so temperature bile višje od 34 C, 17. v mesecu pa je termometer nameril 35,4 C. Druga značilnost tega meseca je bilo jasno nebo: 15 dni je bilo brez oblakov.

V tem smislu pa je bilo izredno vreme septembra, ko je bilo nebo kar 21 dni popolnoma jasno. Kaj takega se pri nas zgodi zelo poredko, približno enkrat vsakih 50 let.

Kot že septembra, so bile padavine nadpovprečno skromne v oktobru, v katerem se je nad našim območjem zadrževal izredno visok zračni pritisk. Deževalo je predvsem zadnje tri dni v mesecu, skupno pa so namerili le 45 mm padavin, medtem ko povprečje za ta mesec znaša 109 mm.

November je bil dokaj hladen. Srednja temperatura zraka je v njem bila za stopinjo nižja od povprečja. Vreme je bilo zelo vetrovno. Kar 17 dni je pihala burja. Padavine so bile končno spet normalne.

Lanski december je bil nadpovprečno topel. Srednja temperatura je znašala 8,3 C, medtem ko je povprečje 6,6 C. Padavine so bile skoraj normalne, burja pa je pihala samo 4 dni.

Zadnje slovo od Edvarda Zaharja

»Ko se poslavljamo od vsakega našega soborca, čutimo, da se s smrtjo slehernega izmed nas izgublja del nas vseh, borcev za svobodo slovenskega ljudstva, in zato nam je še težje.« S temi besedami se je Maks Zadnik poslovil prejšnjo soboto pred odprtim grobom na borštanskem pokopališču od Edvarda Zaharja, ki nas je prerano zapustil. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi z Jezera in iz Boršta ter okoliških krajev, predvsem pa so se pri zadnjem slovesu zbrali Zaharjevi soborci Istrskega odreda s praporci. Zahar je bil namreč znan in priljubljen zaradi požrtvovalnosti in hrabrosti, ki jo je ob številnih priložnostih izkazal med narodnoosvobodilnim bojem. Za svojo hrabrost je bil tudi odlikovan. V zimskih dneh konec leta 1944 se je v bojih za Brkine posebno izkazal v Hrušici, pri napadu na skupino nemških oficirjev in podoficirjev, ko je bil v četni bojni skupini najdržnejši. Teh dogodkov se je v svojem govoru spomnil tudi Maks Zadnik, ki je poudaril, da naj bo njegov lik za zgled mladim rodovom.

Edvard Zahar se je rodil na Jezeru 13. maja 1924. Še zelo mlad se je pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju. Po osvoboditvi se je vrnil v domači kraj in bil zaposlen pri zidarstvih podjetjih v Trstu. Ob ustanovitvi moškega pevskega zbora PD Slovenec v Borštu se je vključil v kolektiv in ostal v njem do razpustitve zbora. Ob slovesu mu je zato sedanji mešani pevski zbor PD Slovenec občuteno zapel nekaj žalostink pred vaško cerkvijo in na pokopališču. Svojem izrekamo iskreno sožalje.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Aurand Harris

PAVLIHA IN MICA

Režija: **MARIO URŠIČ**

v nedeljo, 5. jan., ob 16. uri — ABONMA RED C in G

gledališča

ROSSETTI
Danes, 3. t. m., ob 20.30 Ater / Emilia Romagna Teatro predstavlja »Una burla ben riuscita« Tullia Kesicha po delu Itala Sveva. Režija Egisto Marcucci. V abonmaju odrezek št. 5. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CANKARJEV DOM Velika dvorana
V torek, 7. t. m., ob 19.30: Vladimir Aškenazi, klavirski recital.
Okrogla dvorana
V petek, 10. januarja, ob 22.00: Nočni program. M. Sherman »Mesija«.
Mala dvorana
V ponedeljek, 6. t. m., ob 20. uri: »Quilombo«, iz cikla »Novi brazilski film«. Režija Carlos Diegues.
V torek, 7. januarja, ob 19.30: Mladi mladim. Večer mladih skladateljev.

koncerti

V katedrali v Spilimbergu bo nocoj ob 20. uri koncert orkestra in zbora gledališča Verdi. Pod vodstvom dirigenta Andrea Giorgija in s sodelovanjem pevcev Rite Susowsky, Glorie Scalchi, Giuseppa Botte in Ivana Sancina bodo izvajali »Božični oratorij« J. S. Bacha.
Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 13. t. m., bo 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert PETRA MATZKA (violina) in TE-

kino

Ariston 16.30 — 22.00 »Ballando con uno sconosciuto«.
Eden 15.45 — 22.15 »I Goonies«. Film za vsakogar.
Excelsior 16.00 — 22.00 »Amici miei - III.«.
Excelsior II. 16.45 — 21.45 »Frachia contro Dracula«.
Fenice 17.00, 19.30, 22.15 »Joan Lui«. A. Celentano.
Nazionale Dvorana št. 1 15.00 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Santa Claus, la storia di Babbo Natale«.
Dvorana št. 3 15.15 — 22.00 »Jessica SpA«. Prepovedan mladini
Mignon 15.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanka Walta Disneya.
Grattacielo 15.30 — 22.15 »E' arrivato mio fratello«. Renato Pozzetto.
Capitol 16.00 — 20.00 »Ritorno al futuro«.
Lumiere 16.00 — 22.00 Walt Disney: »Baby, il segreto della leggenda perduta«.
Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »I pompieri«. Paolo Villaggio. Lino Banfi.
Alcione 16.00 — 22.00 »007: L'uomo dalla pistola d'oro«.
Radio 15.30 — 21.30 »La vergine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ TRSTA

VABIJO

DANES, 3. januarja, ob 20.30 v Kulturni dom v Trstu na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvih denarnih zavodov.

čestitke

TPPZ P. Tomažič čestita Eriki in Bogdanu ob rojstvu malega ALJAŽA. Dne 1.1.86 je praznovala LOJZA iz Boljunca 85. rojstni dan. Da bi bila vedno tako zdrava in nasmejana ji želijo hčerka Eda z možem Leom, nevesta Nerina in vnuk Maurizio. Draga botra LOJZA! Ob vašem 85. rojstnem dnevu vam iskreno čestitamo Nicola, Aleksija, Marta, Walter, Patrizia in Noemi.

Danes praznuje 70 let BOGOMIR SIRK
Z veseljem mu nazdravljajo in želijo vse najboljše
Marica, Sonja, Vojko, Nadja, Stefano in Barbara

včeraj-danes

Danes, PETEK, 3. januarja GENOVEFA
Sonce vzide ob 7.46 in zaton ob 16.33 — Dolžina dneva 8.47 — Luna vzide ob 24.00 in zaton ob 11.42.
Jutri, SOBOTA, 4. januarja ANGELA

Vreme včeraj: temperatura zraka 5,4 stopinje, zračni tlak 1005,4 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 74-odstotna, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Davide Doz, Alja Sturman, Alessandro Napolano, Cristina Conti, Sara Lazzari.

UMRLI SO: 86-letna Bruna Fleischmann vd. Viezzoli, 81-letna Livia Gregoret vd. Mazzuchin, 72-letna Silvana Zollia vd. Bracci, 76-letni Francesco Spazzali, 81-letna Nicolina Veschi vd. Putigna, 72-letna Bruna Dentini vd. Coco, 87-letna Adelaide Del Piero vd. Schiavolin, 79-letni Marco Pauluzzi, 73-letna Lucia Serpe vd. Salvemini, 66-letna Rachele Donà, 83-letni Giacomo Ctoros, 78-letna Gisella Vecchiet, 66-letni Innocente Zuliani, 75-letni Virgilio Bondel, 80-letna Renata Ruoso, 60-letni Marcello Benci, 85-letna Maria Macor vd. Gismondi, 76-letni Giordano Barba, 83-letna Elena Poropat vd. Braicovich, 47-letni Benito Celestino Pin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvored 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvored 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 228-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Serljani: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Tržaška knjigarna
obvešča cenjene odjemalce, da bo zaprta zaradi inventure danes, 3. t. m., in jutri, 4. t. m.

menjalnica

2. 1. 1986		
Ameriški dolar	1.653.—	
Kanadski dolar	1.176.—	
Švicarski frank	809.—	
Danska krona	185.—	
Norveška krona	218.—	
Švedska krona	218.—	
Holandski florint	603.—	
Francoski frank	220.—	
Belgijski frank	32.—	
Funt sterling	2.403.—	
Irski sterling	2.050.—	
Nemška marka	679.—	
Avstrijski šiling	96.—	
Portugalski eskudo	10.—	
Japonski jen	8.—	
Španska pezeta	10.—	
Avstralski dolar	1.090.—	
Grška drahma	10.—	
Debeli dinar	4.—	
Drobni dinar	4.—	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA P. FILZI 10 - ☎ 61-448

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Dekliški zbor Devin, Fantje izpod Grmade in otroški zbor iz Štivana vabijo na KONCERT BOŽIČNIH PESMI v župni cerkvi v Štivanu jutri, 4. januarja, ob 20.30.

razna obvestila

Društvo zamejskih likovnikov obvešča, da je pri Tržaški kreditni banki odprla račun št. 4240/62, na katerem zbira prispevke za Černigojevo galerijo. V isti namen zbirajo prispevke tudi v Tržaški knjigarni.

mali oglasi

PRODAM enosobno otroško pohištvo v dobrem stanju. Tel. 040/231-738.

PRODAM prašiča za zakol. Tel. na št. 231-738.

IZKUŠENA OTROŠKA NEGOVALKA nudi usluge, po možnosti v jutranjih urah. Tel. 947-950.

KNJIGOVODJI, izkušenemu ali z dobro voljo, za vodenje računov male trgovine nudimo službo takoj. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Mala trgovina«.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim 2 meseca stare mladiče - mati nemški ovčar. Tel. 200-173.

IZVOZNO-VOZNO PODJETJE nujno išče izkušenega knjigovodjo/knjigovodkinjo z večletno prakso. Prošnje na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod šifro »Knjigovodstvo«.

V PREBENEGU prodam vinograd 3.000 kv.m. Tel. na št. 817-974 v popoldanskih urah.

prispevki

Ob obletnici smrti Benedikta Križmančiča daruje sin Marjo z družino 30.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na botro Marijo Kodrič darujeta Silvio in Claudia Birs 25.000 lir za Dijaško matico in 25.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB s Kolonkovca, iz Škednja in od Sv. Ane.

V spomin na drago Marijo Kodrič darujeta Stanko in Angela Kodrič 10.000 lir za Glasbeno matico.

Ob novoletnih voščilih darujeta Anica in Milan Slokar 10.000 lir za SPDT, 10.000 lir za TPK Sirena in 5.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na nekdanjega člana Renata Gombača daruje Slovenska zamejska skavtska organizacija 20.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob Renata Gombača darujeta Slavica in Antonija 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

21.12.85 je POB priredil kulturno-družabni večer v Mačkoljah. Ob tej priložnosti daruje bivši član Vilko Smotlak 50.000 lir za POB.

Namesto cvetja na grob Renata Gombača darujeta Meri in Jožko Ceh 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Renata Gombača daruje mladina iz Lonjerja in Katinare 115.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V isti namen daruje družina Oskarja Kjudra 20.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na obletnico smrti bratov Ivana in Jožeta Černjave darujeta Franc in Vittoria 30.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.

Namesto cvetja na grob Renata Gombača daruje Amalija Kjuder z družino 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Pepco Žerjal por. Petaros daruje družina Zobec (Zabrežec 4) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zabrežca.

Namesto cvetja na grob Edvarda Zaharja darujeta Zmaga in Anton Petaros (Boršt 46) 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

V isti namen daruje Milka Žerjal 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

V isti namen daruje družina Zobec (Zabrežec 4) 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

V spomin na Edija Zaharja darujeta bratranec in sestrična 40.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

V spomin na pok. prijateljico Malči daruje Ivanka Bernetič (Gročana 10) 10.000 lir za KD Krasno polje.

V spomin na pok. Malči daruje Justina (Gročana 11) 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gročani.

V spomin na Malči daruje Oskar Racman 10.000 lir za Skupnost družina Opčine in 10.000 lir za KD Krasno polje.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

TRENUTEK RESNICE

izredna promocijska prodaja v Trstu

Ljubiti se ...
... je voščiti si srečno novo leto s trgovino:

Furlan

NAJBOLJŠA KVALITETA
PO NAJBOLJŠIH CENAH!
ZAKAJ? KER TI SAMO Furlan ŽE GENERACIJE
DOLGO NUDI NAJBOLJŠE USLUGE.

V UL. CARDUCCI 20		
Namizni servis 20 kosov za 6 oseb porcelan Eschenbach		69.000 lir
Servis za sladice 7 kosov za 6 oseb porcelan Eschenbach		29.900 lir
Namizni servis 41 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti		159.900 lir
Servis za kavo 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti		69.900 lir
Servis za čaj 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti		79.900 lir
Namizni servis 41 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti z zlatim robom		229.900 lir
Servis za kavo 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti z zlatim robom		89.900 lir
Servis za čaj 15 kosov za 12 oseb porcelan Bavaria 1. kakovosti z zlatim robom		109.000 lir
6 skodel za juho s krožnikom, bel porcelan Bavaria 1. kakovosti		29.900 lir
6 švedskih skodelic za kavo, porcelan Bavaria 1. kakovosti z zlatim robom		31.900 lir
24 kosov jedilnega pribora 18/10 jeklo, zamen. ročaji za 6 oseb		39.900 lir
75 kosov jedilnega pribora 18/10 jeklo za 12 oseb		169.900 lir
7 skodelice za kompot, kristal 24% Pb ročno okrašen		29.900 lir
7 skodelic za kompot, kristal 24% Pb super ročno okrašen		59.900 lir
6 kristalnih kozarcev 24% Pb ročno okrašenih		29.900 lir
Kristalni pokal 24% Pb ročno okrašen		14.900 lir
6 skodelic za kavo keramika Pagnossin		12.900 lir
Ekonom Ionec BARAZZONI Glitter 3,75 l		59.900 lir
Ekonom Ionec LAGOSTINA original 3,75 l		49.900 lir
Ekonom Ionec LAGOSTINA original 5 l		54.900 lir
V UL. MURATTI 4		
TV črno-beli Inno-hit, Grundig, Philips	od 168.000 lir dalje	
TV color z dalj. uprav. Inno-hit, Grundig, Philco, Philips, Normende, Sony	od 498.000 lir dalje	
Videoregistratorji Vhs Inno-hit, Grundig, Sony, Normende, Philips, Hitaci	od 798.000 lir dalje	
Videoregistratorji 2000	od 495.000 lir dalje	
Videoregistratorji Beta in Video 8	od 990.000 lir dalje	
Videokamere	od 1.990.000 lir dalje	
Radio AM/FM najboljših znamk	od 12.000 lir dalje	
Radio registratorji AM/FM najboljših znamk	od 58.000 lir dalje	
Digitalni telefoni in telefoni z radiom s SIP vtičnico	od 19.900 lir dalje	
Avtoradio s kasetofonom AM/FM stereo najboljših znamk	od 88.300 lir dalje	
Radio budilke AM/FM	od 39.000 lir dalje	
Mali gospodinjski stroji Braun, Moulinex, Rowenta, Simac, Tefal npr. Bravo Simac	od 149.000 lir dalje	
Likalniki z vodno paro	od 67.000 lir dalje	
Računalniki Commodore, Philips, Toshiba, SPECTRUM, SPECTRAVIDEO		
V UL. VIDALI 9		
Pralni stroji Candy, Rex, Indesit, San Giorgio, Aeg, Ignis, Philco, Ariston	od 336.000 lir dalje	
Hladilniki Candy, Rex, Ignis, Indesit, Ariston	od 183.000 lir dalje	
Štedilniki, beli emaji, Ignis, Candy, Rex, Indesit, Lofra, Olmar, Ariston	od 163.000 lir dalje	
Štedilniki inox, termostventilirana peč, najboljše znamke	od 390.000 lir dalje	
Bojler 12 l	od 59.700 lir dalje	
Bojler Rheem Radi z zasteklenim kotlom	od 159.000 lir dalje	
Ogledala iz kristala za kopalnice	od 69.000 lir dalje	
Popolna oprema iz čistega kristala za kopalnice	od 129.000 lir dalje	
Lestenci najboljših znamk s popusti od 20% do 50%		
PEČI, TERMOVENTILATORJI ITD. NAJBOLJŠIH ZNAMK VSE PO UGODNIH CENAH.		
POZOR: VSI ARTIKLI V PRODAJI SO MODELI ZA LETO 1986		
Obv. občini 24/12/1985		

»Več njegovih kipov je razstavljenih v mestu San Juan, pa tudi v Buenos Airesu, v delu ima dva večja kipa znanih borecev za svobodo Argentine in Urugvaja, vodi pa tudi šolo za kipe. Pred tremi leti so naše kraje obiskali njuni otroci, ki so glasbeniki in ki so z dvema koncertoma nastopili v šoli v Trebčah in v našem prosvetnem domu. Tako so bili navdušeni nad tem obiskom, nad sprejemom, ki so ga bili deležni, da so nagovorili starše, da se odločijo za to potovanje. Res sta prišla, se takoj vključila v našo stvarnost, z veseljem sodelovala na naših prireditvah. Pred odhodom je Miguel napravil tudi ta relief z željo, da ga

Na dvokolonski sliki kipar Miguel Sugo v kavarni Tabor (v kotu levo); na enokolonski sliki pa kipar pred spomenikom Monumento al Fundador de San Juan (spomenik ustanovitelju San Juana) v San Juanu. Spomenik je izdelal prav Miguel Sugo

Spominski zapisi, zlasti če so to delo priznanih umetnikov, so ponavadi vedno zanimivi. Posebno še, če gre za domače umetnike, ki pripovedujejo o slovenskem umetniškem ali kulturnem življenju polpretekle dobe. Zato bo za vse bralce zanimiva (ne da bi pri tem poudarjali pomen izdaje) knjiga, ki je izšla pri Državni zalozi bi Slovenije pod naslovom MOJA LJUBA SLOVENIJA. Sodeč po naslovu bi pričakovali, da jo je napisal navdušen Slovenec. Toda ne. Napisal jo je Peter Gresserov - Golovin, ki je bil po rodu Rus, ki se je v Ljubljano zatekel kot študent po koncu prve svetovne vojne, se tu udomačil, poročil, imel družino in deloval v ljubljanski operi kot plesalec, koreograf in režiser. Po vojni je deloval nekaj časa še v mariborski operi, nato pa je leta 1951 z družino odšel v Kanado. Od tam je še večkrat prišel na obisk, tudi ob svoji osemdesetletnici, ki so jo proslavili tudi v ljubljanskem opernem gledališču. Leta 1981 je v Kanadi umrl. Golovin, pod tem imenom so ga poznali obiskovalci ljubljanske opere, je napisal knjigo svojih spominov. Slovenijo je imel za svojo drugo domovino kot kaže že navdušujoč naslov spominov. Sicer pa je knjigo dodal podnaslov: Spomini na moje delo v slovenskih operah od 1924 do 1951. Knjigo je avtor napisal v ruščini, v slovenščino jo je prevedel dr. Henrik Neubauer, znan kot koreograf, recenzent in konzulent pa je bil dirigent Samo Hubad. Knjiga, opremljena z mnogimi fotografijami, bo zanimiv prispevek k slovenski gledališki zgodovini.

Kot rečeno je Golovin prišel v Ljubljano kot študent elektrotehnike, ki je z družino prebežal pred revolucijo v Jugoslavijo. V Ljubljani je nadaljeval svoje študije na tedanji tehnični fakulteti in zaradi prežibanja začel statirati v opernem gledališču. Že doma v Rusiji se je ukvarjal z baletom, in alaso in je dobro poznal

operno literaturo. Dokončal je študije in postal inženir elektrotehnike. Toda za službo je bilo po prvi svetovni vojni očitno težko in ker je že sodeloval v operi, ga je svet umetnosti docela prevzel. Gledališču se je posvetil polklicno in ostal zvest do svoje visoke starosti.

Do konca druge vojne in še čez je deloval v ljubljanski operi kot koreograf, kasneje se je posvetil tudi operni režiji. V mladih letih je tudi sam plesal kot baletni solist. Vzgajal pa je tudi mlade baletne plesalce v baletni šoli. Po osvoboditvi je svoje delo nadaljeval v mariborski operi, ki je bila na novo ustanovljena. Delo na slovenskem odru je Golovinu omogočil predsem direktor opere Mirko Polič, ki je po odhodu direktorja Rukavine prevzel vodstvo slovenske opere. Polič je repertoar razširil na domača in na slovenska dela, iskal je in našel mlade sodelavce. Pri tem je imel srečno roko in v obdobju med obema vojnama je bila ljubljanska opera med vodilnimi opernimi hišami v Jugoslaviji, čeprav se je morala ubadati z materialnimi težavami. Tudi z Golovinom je imel Polič srečno roko in kakšen je bil prispevek tega plesalca in koreografa, pa čeprav polklicnega elektroinženirja, slovenski operi, kaže prav ta knjiga Golovinovih spominov. Zanimivo povedovanje, pa čeprav preprosto, neposredno in neliterarno oblikovano, je pomembno saj nam govori predvsem o ljubljanskem gledališkem življenju v času med obema vojnama. Poudarek je seveda na življenju in delovanju operne hiše, v kateri je deloval Golovin. Tako predstavljajo Golovinovimi podrobnimi in s podatki opremljenimi spomini, ne samo prijetno branje temveč pravcato zgodovino ali kroniko opernega življenja v letih od 1925 do konca vojne in nato še kroniko mariborske opere prva leta povojnega delovanja. V ta namen je knjiga opremljena tudi z reprodukcijami fotografij.

14.00 Taxi Driver - TV film
15.30 Dimensione giganti - film
17.00 Forza Sugar - risanka
17.30 Sampei, ragazzo pescatore
risanka
20.15 Film
22.00 Combat - TV film
23.00 Lo scandalo Sibelius - film
TELEFRIULI
12.30 Dick Van Dyke - TV film
13.00 Lamù - risanka
13.30 Andrea Celeste - TV film
14.30 Il mio amico Corvo Rosso
TV film
17.30 L'ispettore Bluey - TV film
19.30 Andrea Celeste - TV film
22.45 L'ispettore Bluey - TV film

5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00
12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Ju-
tranjki program - glasba; 8.05 Radijski
šola za nižjo stopnjo, Rad se igram
8.35 Glasbena pravlica; 8.45 Naši
metniki mladim poslušalcem; 9.00
Glasbena matineja; 10.05 Rezerviran-
za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pe-
smijo po Jugoslaviji; 12.00 Vedri ve-
ki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Na-
glasbene tradicije jugoslovanskih na-
rodov in narodnosti; 13.30 Od melo-
dije do melodije; 14.05 Amaterski zba-
ri tekmujejo; 14.30 Človek in zdrav-
je; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik
15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zbava
na glasba; 16.00 Vrtljak zabav; 17.00
Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja je
z nami zapela...; 18.15 Gremo v k-
no; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 La-
ko noč, otroci; 19.45 Pojemo in god-
mo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oda
ja o morju in pomorsčakah - glasba
22.00 Našim po svetu; 22.15 Informa-
tivna oddaja v nemščini in angleš-
ni; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 L-
terarni nokturno, Lord Byron; Pesmi
23.05 Nordring rendez vous.

**Priporočeni trgovini za vaše
nakupe**

Novoletne poslanice gorških zastopnikov

Tajnik CGIL Luciano Pini: Goriški nudena možnost za gospodarski razvoj

Leto, ki je pravkar minilo, je bilo eno najbolj delikatnih za Goriško pokrajino gledano z gospodarskega zornega kota, meni pokrajinski tajnik CGIL za Goriško Luciano Pini v izjavi, ki nam jo je dal ob novem letu. Na Goriškem smo namreč dosegli višek industrijske krize, kar se seveda odraža v zaposlitveni ravni. Prizadeti smo bili veliko bolj kot vse ostale pokrajine naše dežele. Res je, da so se nekatera industrijska podjetja rešila iz hude krize, ki jih je pestila. Danes so ta podjetja gospodarsko trdna in lahko smelo gledajo v bodočnost. K temu pa je sindikat dal svoj velikokrat odločilni prispevek. Plačali pa smo veliko žrtev, meni tajnik sindikata CGIL, saj smo izgubili tisoče delovnih mest.

Povedati pa moramo, da smo z našo vztrajno akcijo, pravi Pini, znali pritegniti pozornost deželni in vsedr- žavnih odgovornih ljudi k nam, da so se končno zavedli, da je Goriška v težavah, in da ji je treba pomagati, da se iz njih izvleče. Vse to nam daje veliko možnost za nadaljnji razvoj. Sem moramo prišteti paket za Goro in Trst, obnovo zakona o prosti

coni, deželno zakonodajo v zvezi z mladinskim zaposlovanjem, ponovno finansiranje struktur, ki so v zvezi z osimskim sporazumom.

Zaradi tega bo leto 1986 najbrž začetek pozitivnega razvoja gospodarstva pri nas, saj bomo imeli na razpolago veliko sredstev. Ne smemo več samo tarnati, meni Pini. Država in deželna uprava sta nam nudili sredstva za naš razvoj. Tukajšnje krajevne uprave, politične sile, podjetniki, morajo sedaj sestaviti okvirni načrt za razvoj naših krajev. CGIL in drugi sindikati so že napravili svoje. Na drugih leži sedaj naloga konkretno izpeljati vse pobude, ki so potrebne. Z naše strani se dobro zavedamo, je zaključil tajnik CGIL Luciano Pini, da je za uspeh potrebna enotna akcija.

Podobne želje, seveda v glavnem omejene na goriško občinsko realnost, je izrazil goriški župan Antonio Scarano. Tudi on v svoji novoletni poslanici omenja solidarnost dežele in rimske vlade do naših krajev, obnovo proste cone, paket Altissimo. Izrecneje omenja goriški avtoport, katerega prvi del bo kmalu odprt in kjer bodo

nadaljevali z deli v drugih odsekih. Goriški župan omenja tudi nujnost, da se prične načrtno obnavljati mestno središče ter da se konkretnije pristopi k reševanju hitrih cestnih povezav med Gorico in Vidmom ter med Gorico in Trzicem. Scarano omenja tudi obmejno sodelovanje z Novo Gorico in v prvo vrsto postavlja rešitev vprašanj kot sta gradnja avtoceste do Razdrtega in ureditev odločnega kanala umazanih voda Nove Gorice. Sicer pa v svoji poslanici Scarano poudarja v glavnem iste stvari, ki so vsebovane v njegovem programskem govoru, o katerem je pred prazniki tekla razprava v občinskem svetu.

Kotalkarska revija v Sovodnjah

Kotalkarji KSD Vipava bodo v nedeljo, 5. t.m., ponovili revijo s katero so se predstavili v nedeljo pred božičem in navdušili zares številne gledalce. Tudi tokrat bo prireditev v občinski telovadnici v Sovodnjah s pričetkom ob 17.30.

Na pobudo slovenskih bank

Jutri v Kulturnem domu koncert orkestra RTV Ljubljana

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri, v soboto, 4. januarja, ob 20.30, novoletni koncert, ki ga prireajo slovenski denarni zavodi na Goriškem, t.j. Kmečka banka v Gorici ter posojilnici v Sovodnjah in Doberdobi. Na koncertu bo nastopil Komorni orkester Radiotelevizije Ljubljana, pod vodstvom Stojana Kureta. Orkester je sicer že nastopil pred nekaj tedni v Gorici kot gost Glasbene matice.

Novoletni koncert spada v kulturne pobude naših denarnih zavodov. Podobnega bodo imeli že danes v Trstu, na pobudo treh slovenskih bank na

Tržaškem. V Gorici je sicer Kmečka banka priredila lazi in predlanskim, obakrat v začetku leta, v Kulturnem domu razstavi dveh priznanih slovenskih slikarjev. Tokrat je pobuda skupna za vse tri slovenske banke.

Vstop na koncert bo brezplačen. Vabila so na razpolago v poslovalnicah slovenskih bank.

V ŠTEVERJANU

Zbiralniki za odpadno steklo

Zbiranje odpadnega stekla bo v kratkem urejeno tudi v števerjanski občini. Uprava je namreč sklenila z nekim podjetjem iz Veneta pogodbo za namestitve posebnih plastičnih posod, kamor bodo občani odmetavali prazne steklenice, kozarce in druge steklene predmete. Eno posodo bo podjetje dobavilo brezplačno, občina pa bo poskrbela za nakup še dveh, oziroma treh posod, saj ena sama za celotno območje občine ne zadostuje. Postopoma bo občinska uprava tako prihranila kar precej denarja. Za sežiganje smeti je treba namreč že danes plačati preko 3 tisoč lir za vsak stot.

Ciklus filmskih prireditev v Krminu

Na pobudo krožka Micron C. bodo v Krminu v januarju vrteli vrsto zanimivih filmov. Predstave bodo v občinskem gledališču, in sicer ob četrtek, sobotah in nedeljah ter občasno tudi ob ponedeljkih. Prvi film, namenjen predvsem otrokom, bo na sporedu že jutri, v nedeljo in nato v ponedeljek. Vrteli bodo Disneyev film »Le avventure di Bianca e Bernie«. Pričetek predstav bo jutri ob 15. in 17. uri. Ta film bo na sporedu tudi v nedeljo in ponedeljek. V četrtek, 9. t.m., ob 19. in 21. uri, bodo vrteli »Il giorno delle oche«; v soboto 11. in nedeljo, 12. t.m., »Maccheroni«; 16. januarja »I cancelli del cielo«; 18., 19., in 20. januarja pa bo na sporedu film »C'era una volta in America«. V četrtek, 23. januarja, bodo vrteli »I banditi del tempo«, januarski spored pa se bo sklenil s predvajanjem filma »Passaggio in India«, in sicer, 25., in 27. t.m.

razna obvestila

SPD Gorica obvešča, da bosta smučarska avtobusa v nedeljo, 5. januarja 1986 odpeljala po sledečem razporedu: prvi avtobus ob 6.45 iz Štandreža in ob 7. uri iz Sovodenj; drugi avtobus ob 7. uri s Korna. Priporoča se točnost.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »E' arrivato mio fratello«.
CORSO 17.00—19.30—22.00 »Joan Lui«.
VITTORIA 15.30—22.00 »La carica dei 101«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Cocoon Dio dell'universo«.
COMUNALE 18.00—22.00 »La foresta di smeraldo«.

Nova Gorica in okolica

SOČA - Nova Gorica 18.00—20.00 »Policijska akademija«.
SVOBODA - Šempeter 19.30 »Štiri pesti proti Riuc«.
DESKLE 19.30 »Napačna vrata«.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 8. uri Giovanna Fatone iz bolnišnice San Giusto na glavno pokopališče; ob 9.30 Pietro Ciocchetti iz mrliske veže na glavnem pokopališču; ob 11. uri Maria Romiti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 11.30 Ersilia Brandolin vd. Cristiani iz Aiella v cerkev na svetogorski cesti in na glavno pokopališče.

Prizivni proces o lepakih v Doberdobi

Prihodnji teden, v petek, 10. januarja, bo na goriškem sodišču prizivni proces, ki ga je zahteval Renco Frandolič proti razsodbi trziškega pretorja. Tajnika mladinske sekcije SSK so namreč svojčas doberdobski orožniki prijavili sodišču, čes da je odgovoren za lepljenje političnih lepakov izven za to določenih mest v času volilne kampanje leta 1983. Na trziški preturi je bil Frandolič oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Očitno pa mu ni bila ta razsodba zadostna, zaradi tega je vložil priziv. Hoče namreč oprostitve, z utemeljitvijo, da stvar ni kazniva.

Rešitev glede upravljanja galerije Spazzapan

Galerijo sodobne umetnosti Spazzapan v Gradišču bo za obdobje dveh let upravljal posebni odbor, v katerem bodo predstavniki Avtonomne letovišarske ustanove za Gradišče in Foljan, občine Gradišče, goriške pokrajinske uprave in goriške hranilnice. Z združenimi močmi naj bi ustanovi zagotovili tudi dovolj finančnih sredstev za delovanje skozi celo leto in ne samo za prirejanje občasnih razstav, kakor se je žal dogajalo v zadnjem obdobju.

Deželni odbornik Carbone na pokrajini

Posvet o izvajanju zakona o varstvu naravne dediščine

Devet milijard lir bo v prihodnjih treh letih dežela namenila za financiranje različnih pobud na področju krajinškega varstva, zlasti kar zadeva urejanje tako imenovanega kraškega in krajinškega parka ob Soči. Čeprav se omenjena vsota zdi na prvi pogled precejšnja, pa predvidoma ne bo zadoščala za financiranje načrtov, ki so jih občine in druge ustanove predstavile, oziroma jih bodo predstavile do 31. t.m. Nujno je zato usklajevanje posameznih pobud, sestava nekakšne prednostne lestvice.

O tem je tekla beseda na nedavnem srečanju na sedežu goriške pokrajinske uprave med deželni odbornikom za načrtovanje Carbonejem, predstavniki goriške pokrajine in dvanajstih občin na katerih ozemlju naj bi postopoma uresničevali načrt krajinškega varstva.

Po krajšem uvodnem posegu predsednika pokrajinske uprave Cumpete in pokrajinskega odbornika Bevilacqua, je deželni odbornik Carbone pojasnil, kako namerava dežela iz nekakšne pripravljalne faze (zakon št. 11 je namreč iz leta 1983), preiti k dejanskemu uresničevanju načrta, pri čemer, naj bi vlogo usklajevalca imele prav pokrajine. Goriška pokra-

jina je recimo že izdelala tri načrte za tri različna območja ob obali (Isola della Cona, Valle Cavanata, gradeška laguna). Predstavniki občin pa so opozorili na številna vprašanja in težave, ki se kažejo pri realizaciji posameznih, tudi manjših načrtov. Opozorili pa so tudi, da bo vendarle treba razrešiti nekaj osnovnih vprašanj, ki so doslej prav gotovo zelo zaviralno vplivala na uresničevanje načrtov o krajinškem varstvu, ali narekovala zelo previden pristop. Taki vprašanja sta recimo prisotnost vojaških objektov na območjih, kjer naj bi izvajali ukrepe za varstvo okolja in naravne dediščine in seveda omejitve, ki bi tako ali drugače prizadele lastnike zemljišč. Glede slednjega naj bi imele sicer občine precej proste roke.

Deželni odbornik Carbone je napovedal da bo v prihodnjih tednih dal pobudo za nov sestanek.

Ni nam znano sicer, če so bili na srečanje povabljeni tudi predstavniki Kraške gorske skupnosti, ustanove, ki ima med osnovnimi cilji prav spodbujanje in uravnanje družbenega in gospodarskega razvoja območja in smotno izrabo prostora. Nerodno bi bilo,

če bi ta ustanova, posebej kar zadeva kraški park, ostala izključena.

Nov tovornjak sovo denjske uprave

Sovodenjska občinska uprava je v dneh pred božičem nabavila nov tovornjak, opremljen s snežnim plugom. Vozilo sicer običajno služi za prevažanje smeti, grušča in manjših tovorov, opremljeno pa je s posebno pnevmatsko napravo za pluzenje. Plug je mogoče namestiti že v desetih do petnajstih minutah. Potreba po primerni opremitvi za čiščenje snega se je pokazala zlasti lansko zimo, ko so bili nekateri odseki cest težko prevozniki kar nekaj dni.

Tovornjak s plugom in drugo opremo je stal 61 milijonov lir, za kar je občina najela posojilo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavassani, Korzo Italia 10, telefon: 84-576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Al Redentore, Ul. F.lli Rosselli 23, telefon: 72-340.

Na zadnji seji v lanskem letu

Pokrajinski svet podaljšal mandat avtobusnemu podjetju APT

Goriški pokrajinski svet je na zadnji seji v lanskem letu sprejel ukrep o podaljšanju (za eno leto) delovanja pokrajinskega prevoznega podjetja APT. Formalen akt, ki se pravzaprav ponavlja ob izteku vsakega leta, že od ustanovitve podjetja, leta 1977, je pomenil priložnost za širšo razpravo o številnih nerešenih vprašanjih s področja javnega prevoza oseb v naši pokrajini. Predvsem pa je prišlo ponovno v ospredje vprašanje da se vendarle, po tolikih letih, poskrbi za pomenjenje, oziroma združitev vseh avtobusnih podjetij v pokrajini, ki skrbijo za javni prevoz. Tako naj bi iz treh podjetij nastalo ena samo, kar naj bi imelo zelo ugodne posledice, tako glede izboljšanja storitev, kakor tudi glede bolj gospodarnega poslovanja.

Med razpravo je bilo slišati nekaj kritičnih posegov o počasnosti v reševanju posameznih vprašanj. Predsednik pokrajinske uprave prof. Silvio Cumpeta pa je obljubil, da bo, kar zadeva združitev vseh javnih podjetij v pokrajini, ki skrbijo za javni prevoz oseb, odbor v roku dveh mesecev pripravil svoj osnutek. Rešitev tega vprašanja je nujna iz dveh razlogov: prvič zaradi porazdelitve sredstev iz vsedravnega sklada za prevoze, drugič, ker bo v začetku prihodnjega meseca v Trstu deželna konfe-

renca o prevozihi.

Naj omenimo še, da je komunistična svetovalska skupina na zadnji seji predstavila osnutek dokumenta, ki poudarja nujnost čimprejšnje rešitve vprašanja na področju prevozov, zlasti pa ustanovitve enotnega podjetja v pokrajinskem merilu. Z vsebino dokumenta se odbor načeloma strinja, kakor je bilo slišati, v razpravo pa bo dokument prišel na eni prihodnjih sej, najverjetneje skupaj s predlogom za obnovo upravne komisije APT.

Urnik trgovin

Združenje trgovcev goriške pokrajine obvešča, da bodo trgovine v prihodnjih dneh poslovale po sledečem urniku: jutri, v soboto, 4. januarja, trgovine bodo lahko poslovale po običajnem urniku; odprte bodo lahko tudi trgovine, ki imajo ob sobotah sicer tedensko zaporo; v nedeljo, 5. januarja, bodo vse trgovine zaprte, z izjemo cvetličarn, ki bodo lahko odprte v dopoldanskem času. V ponedeljek, 6. januarja, bodo vse trgovine zaprte, z izjemo cvetličarn, ki bodo lahko odprte v dopoldanskem času. V sredo, 8. januarja, bodo odprte vse trgovine, fakultativno tudi tiste, ki imajo sicer ta dan obvezno tedensko zaporo.

CONI

FCI

Športno društvo — G. S. Pedale Gorizia

vošči srečno v 1986. letu in vabi športnike 6. julija 1986 na 4. VELIKO KOLESARSKO PRIREDITEV, ki se bo odvijala med ITALIJO, JUGOSLAVIJO in AVSTRIJO, na 182 kilometrov dolgi progi.

INFORMACIJE: Elvio Ferigo, Korzo Italia 49 — Gorica/Gorizia

ŠTIRJE KAMNI

za trdna tla zgodovinske in narodne zavesti

Branko Babič
ODMEVI

Stojan Spetič
RIMSKI MLINI

Suhadolc - Plečnik
PLEČNIK IN JAZ

Več domačih avtorjev
DEKLICA, PODAJ ROKO

Tržaška knjigarna

Ul. sv. Frančiška 20, TRST - Tel. 732487

revije - revije - revije - revije - revije - revije

Galeb

Decembrska številka otroškega lista GALEB je praznična številka. Vse v njej spominja na radožive, šole, zvezde, sneg, novo leto...

le proste dneve, ki jih Božič in Novo leto zagotavlja vsem šolarčkom, torej vsem bralcem Galeba.

Velika zelena novoletna jelka, ki jo kričeče rumeno krasi zvezda repatica, je na naslovni strani revije, nastala pa je izpod flomasterjev Samantha Peric iz Ronk. Obrnemo stran in že prebiramo prvo novoletno pesmico; napisala jo je Neža Maurer, ki trdi, da je novo leto »belo, mehko, majhno in veselo«. Kot muca? Ne, kot kužek, pravi pesmica. Preskočimo Frimovo povest o »Gozdnih prijateljih« ter spomin na pokojnega učitelja in prosvetnega delavca in smo spet pri Novem letu. Tone Pavček ponuja zelo praktičnega dedka Mraza, takega, ki ga bodo vesele predvsem mame. Veste kaj nosi v vreči?... za zamazance krtače (za lenuhe šibi dve) za objokance brisače... in podobna darila. Pustimo ga in za las ulovimo še Novoletni avtobus, ki ga vozi debel snežek.

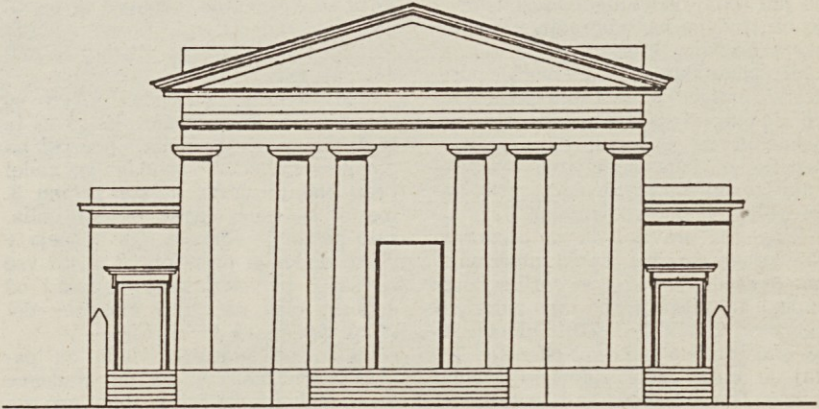
Novo leto, Galebovo še posebno, je

V bivši anglikanski cerkvi bo alternativni kulturni center

O anglikanski cerkvi v Trstu se je veliko govorilo pred leti, ko so njene podstrešne tramove zajeli ognjeni zublji. Kdo je podtaknil ogenj podstrešju zapuščene cerkvice je še danes neznan, čeprav bo verjetno držala hipoteza, da je bil požar pač nesreča, ki jo je povzročila nepazljivost takratnih »stanovalec« — potepuhov.

Naj si bo kdor ali karkoli, anglikanska cerkva iz Ul. San Michele je ostala nepokrita. Velike in debele verige so še varovale (kako?) vhodna vrata, bršljan je prekril neoklasično fasado, v notranjosti pa je zoglenelo tramovje zijalo v nebo in vsemogoče tržaške golobje družine so se vselile in gnezdile v špranjah in luknjah. Trst je tako izgubljal še en kulturni prostor, še eno zgodovinsko arhitektonsko zapuščino.

Anglikanska cerkev, ki jo je zgradil zidarski mojster Fumis v razdobju enega leta (od 1830 do 1831) je nastala kot versko središče Britancev v Trstu. Denar za njeno gradnjo so zbrale nekatere vidnejše in premožnejše britanske družine, ki so si tako pridobile novo cerkev in se odpovedale gostilstvu helvetske verske skupnosti. Zgodovina anglikanske neoklasične cerkve se konča s prvo svetovno vojno,

ko so jo zaprli in od tistih let dalje so jo le občasno odpirali v nedeljah, ali ob večjih anglikanskih praznikih, sicer pa so jo lastniki, predvsem pa gibraltarski škof, prepustili potepuhom prej, in golobom potem. Trstu, oz. tržaški občini so sicer ponudili cerkev v dar, če bi si seveda občinska uprava prevzela breme vseh potrebnih popravil.

In res, po dolgih letih poizvedovanj, pregledov, izbranih projektov uporabnosti, je finančni sklad »Fondo Trieste« dal na razpolago 400 milijonov lir za prva nujna popravila strehe. Za anglikansko cerkvico to seveda pomeni šele prvo stopnjo restavriranja, vendar vse kaže, da bo lahko njeno neoklasično poslopje kmalu postalo zanimiv alternativni kulturni center.

Prve konkretne pobude in načrti nosijo podpis centra La Cappella Underground, ki je predstavila občini

bogato študijo, v kateri so zapopadene vse možne aktivnosti bodočega centra. V bivši cerkvi naj bi nastala knjižnica, videoteka, večji razstaveni prostor, v pritličju pa naj bi se vrstili filmska in gledališka dejavnost ter občasno koncerti. Zato je, Cappella Underground predhodno že kontaktirala vse možne interese, med temi tudi Zvezo slovenskih kulturnih društev, ki se bodo, ob odprtju prenovljene strukture, lahko posluževali polivalentnega centra.

Ob vsem tem optimizmu, ki izhaja iz podpisa prvega finančnega nakazila, pa se že pojavljajo senčne plati problema. Kdo bo prevzel kritje strehe? Prvi kamen spotike in istočasno prav iz dileme imenovanja gradbeniške zadrage. Dokler bodo rešili še ta problem bo tudi zima 1986 mimo, golobi bodo spet gnezdili, anglikanska cerkev pa hira dalje. (ef)

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

SLOVENIJALE

Borgesovi hibridi erudicije in fantazije

Pri Grafičnem zavodu Hrvaške so pred nedavnim izšla v šestih knjigah zbrana dela Jorgeja Luisa v Borgesu v srbohrvaščini. Zbrana dela tega argentinskega pripovednika, pesnika in esejista zajemajo 22 njegovih literarnih del od prve knjige iz leta 1923 do leta 1982. Pogrešamo le pesniško zbirko, ki je izšla po letu 1982. Zbrana dela je za srbohrvaško izdajo pripravila ekipa strokovnjakov (Maro vč, Grčić, Jerlić, Matković, Kinel, Tintor, Vrsaljko, Polić, Bobić, Miličević, Marijanović, Goldstein, Budor in Telečan), ki je svoje delo opravila na visoki kvalitetni ravni.

Borges je danes osrednja osebnost latinskoameriške in svetovne književnosti, poliglot in polihistor: pozna več jezikov, mnogo različnih književnosti in več duhovnih disciplin. V esejih obdeluje teme iz španske, angleške, ameriške, francoske in teme nekaterih drugih književnosti. Do svoje pripovedne oblike je Borges prišel skozi svoje esejistično pisanje, skozi esej, ki pa ni pravi esej, ampak nekaj vmesnega med esejem in pripovedno prozo. V esejih se dotika vsega, kar se mu zdi v kulturi sveta pomembno, velikih svetovnih religij, krščanstva, islama in budizma. V njih raziskuje različna stališča in izkušnje v razmerju med absolutnim in človekom.

Čeprav obravnava in preiskuje dela velikih imen svetovne književnosti (od Homerja do sodobnikov) se s posebno natančnostjo posveča angleški književnosti, ki mu je najbližja. Do te bogate dediščine preteklosti ima še posebno razmerje. Ta mu ne pomeni samo bogastva, ki živi v njegovem duhu in mu razgibava njegovo premišljevanje. V njegovi prozi in pesmi je opazno, da so književna dela svetovnih klasikov že prava snov, da so nekaj, kar Borges prevzema, si sposoja (tudi prepisuje) in na poseben način potem uporablja v svojem delu. Njegova pripovedna proza je zelo raznovrstna. V Borgesovih povestih zasledimo razpon od mitoloških junakov do modernih gangsterjev, od Indije, Babilona do Irske in fikcijskih prostorov. Poseben pozornost posveča otološkemu smislu fenomena pisane besede in njegovi paradoksalnosti. Borgesov ezoterični opus je imel velik vpliv na mnoge književnosti širom po svetu.

Pri nas je bil ta vpliv najbolj opazen v 70-letih na srbohrvaškem govornem področju. Zanimivo je dejstvo, da je danes že 86-letnega pisatelja najprej sprejela mladina po vsem svetu. Borgesovski mit lahko obrazložimo kot mo-

derno nagnjenje (tendenco), da se različni pogledi na svet (filozofski in znanstveni) prikazujejo kot del sveta, katerega ne more nobeden od teh povsem izčrpati in pojasniti. Pisatelj je uspel izraziti nekatere univerzalne obrazce mišljenja in čustvenosti, določeno vrsto novih form — v katere je možno vnašati zelo različno vsebino. Borges meni, da so vse kar vidimo v človeški zgodovini metafore v katerih se izraža dokončno število obrazcev emocionalnega in intelektualnega življenja. Iz tega sledi, da je le doživetje neponovljivo in da je naloga pisateljev, da izrazijo v svojih delih le to enkratno doživetje. Borges zavrača ponavljajoče zahteve po realističnem pisanju. Njegova fantazija, ves čas ozko povezana z intelektom, svobodno vlada nad resničnostjo, večkrat pa se je dotika z rahlim posmehom in prizanesljivim humorjem.

Resničnost se v Borgesovi prozi meša s fantastičnimi prizori, spaja pa se tudi s sanjami in tako postaja resničnost nekakšna ustvaritev sanj. Sanje in fantazija niso nekaj nasprotnega resničnosti, je ne zanikajo, ampak jo dopolnjujejo in kažejo v oblikovanih prizorih nove možnosti bivanja za neredom in kaosom življenja. V taki prozi je pisatelj načel vprašanje časa, vprašanje minljivosti in večnosti, naključnosti in usodnosti. Pri takem spoznavanju izhaja včasih tudi iz doživetij, ki nenadoma spreminijo človekov pogled na kategorije, ki jih je navajal. V Borgesovi prozi čas večkrat pomeni nezanesljivo kategorijo. S tem pojmovanjem se povezuje več tem, ki jih pisatelj ponavlja. Sem sodi na primer trajanje spomina, posebnost, da ne more ničesar več pozabiti, da je v spominu ohranjeno vse, kar človek doživi. Podobno kot se spreminja v taki prozi podoba časa, se spreminja tudi podoba prostora. V prostoru so mogoči kraji, ki so nekakšne zgoščene točke, v njih se spajajo vsi drugi delci prostora, tako da je v njih obenem navzoče vse, da pomenijo ves svet. S tem pojmovanjem časa in prostora so povezani tudi drugi motivi Borgesovega dela, ki so: večno vračanje, dvojništvo, izguba istosti, labirint (kot podoba nerazrešljivega sveta in neznanek človekovega življenja); ogledalo, ki spaja resničnost in videz. V tej viziji je vesoljstvo en sam organizem, en človek lahko s svojo usodo nadomešča (predstavlja) vse ljudi. Pierre Macherey je postavil tezo, da Borges praktično samo nakazuje fabulo povesti. Namesto da bi sledil poteku zgod-

be, samo nakazuje njene možnosti, kot bi gradil ograje stavbe, ki jo bralec sam dograjuje do končne faze.

Vsaka Borgesova zgodba je suma »opisov« in »dejstev« s katerimi pa ne fabulira temveč dopušča, da se razvijajo njihovi latentni fabulativni mehanizmi. Borgesov pogled na svet in književnost verno ponazarja citat iz epiloga njegove znane zbirke »Ustvarjalec« (1960). Citiram: »Človek se odloči, da bo narisal svet. Dolga leta izpopolnjuje dani prostor z risbami pokrajine, kraljevstev, planin, zalivov, ladij, otokov, rib, hiš, instrumentov, zvezd, konj in ljudi. Šele pred smrtjo pa se zave, da s tem potrpežljivim labirintom linij, ki ga je oblikoval celo življenje, zarisuje svoj lastni lik.«

V Borgesovem delu, ki je fantastično in trezno obenem, je na videz dosti baročnih sestavin v temah, motivih in simbolih. Borgesova dikcija je natančna, skopa in gola. Sredi navidezno baročnih sestavin tiptje za ogledalom resnice našega sveta in našega časa. Točnejše bi lahko Borgesovo ustvarjalnost opredelili kot umetnost manirizma in sicer v smislu, kot ta pojem pojasnjuje G. R. Hocke, ki ne omenja manirizma kot določeno stilno obdobje, temveč ga obravnava kot »način izražanja« — konstanto, ki je v književnosti prisotna že od antike naprej. Kot vsi manirizmu naklonjeni avtorji tudi Borges svoj tekst gradi na več elementih in sicer na temeljih domišljije ter na medigri racionalnosti in intelektualnosti. Krinka Vidaković - Petrov meni, da so Borgesova dela pravzaprav knjige o knjigah, oziroma književnost, ki se približuje lastni paradiji — pisanje, ki izvira in ga stimulira branje drugih knjig. Časovno-prostorna raznolikost njegovih kratkih zgodb samo prikriva njihovo primarno enoličnost in stalno vračanje problematiki ponazorjenj v številnih inačicah. Dana, objektivna resničnost je podobna brezkončnemu labirintu, medtem pa je brezkončnost za Borgesa simbol nesmisla. Brezkončnost je po njegovem mnenju edina človeška temnica, življenje pa v bistvu paradoks, saj ljudje vodimo vnaprej izgubljen boj s svetom, ki nas obkroža in ki nam je tu, nerazumljivo.

Ljudje želimo »humanizirati« objektivno resničnost, racionalizirati iracionalno, omejiti brezkončnost, oziroma izreči neizrekljivo in ujeti neulovljivo. V resnici pa človek le transformira resničnost v imaginarnost in ustvarja iluzijo, ki jo ohranja z močjo lastnega prepriča-

nja (vere). Humanizirana predstavitev resničnosti je samo privid, medtem ko je osnovni problem človeškega življenja neskladje med prividom (iluzijo) in resničnostjo oziroma med sanjami in budnostjo. Borges je ta problem prenesel v književnost in kot pravi Danilo Kiš postavil mejnik v moderni književnosti. Ta trend so sledili med drugimi tudi nekateri hispanoameriški pisatelji svetovnega slovesa — npr. J. Cortasar, G. G. Marquez, C. Fuentes. Borges se je v svoji začetni fazi priklonil realizmu, kasneje ga je parodiral in postal zagovornik fantastike. Kritika realizma je sestavni del Borgesovega pojmovanja resničnosti in književnosti. Realisti so po Borgesovem prepričanju naivni ali slabi pisci, ali nenaivni dobri književniki in izvrstni iluzionisti, ki spretno manipulirajo z verodostojnostjo in v kontekstom plavzibilnosti. Borges je predvsem razvil dva postopka: selekcijo in iluzionizem.

Nasprotno klasičnim romanopiscem sprejema samo strogi kriterij selekcije, več dogodkov sintetizira v enem osrednjem dogodku, izloča opise in digresije ter rezimira fabulo. Dogodek na ta način dobi dramsko strukturo in napetost, običajno se temelji na določenem paradoksu. Liki so podrejeni dogodku, ki postane arhetipski obrazec (vzorec) prežet z dramsko napetostjo in paradoksalnimi obrati. Med osrednjimi protagonistmi Borgesovih del zasledimo argentinske gauche, kitajske pirate, mitološke like ali zgodovinske osebnosti. Skupno jim je, da pri vseh deluje mehanizem dvoumnosti, ki meša resničnost in privid, zgodovino in mitologijo, osebe iz resničnega življenja in like iz knjig, like iz enih knjig z liki iz drugih del itd. Borges-prozaist je predvsem veliki pisec malih del: kratkih zgodb, alegorij in parabol. »Borgesovske« konstante prisotne v večini njegovih del so: časovna problematika, smisel književnosti in vprašanje identitete.

Čeprav je J. L. Borges dokaj kontroverzen pisec in njegov čas počasi mineva (nekateri književni kritiki menijo, da je že zdavnaj minil) pa je njegova univerzalnost vtisnila neizbrisne sledi tako v svetovno, kot tudi v našo moderno književnost. Tudi zato so Borgeseva zbrana dela v srbohrvaškem prevodu velikega kulturnega pomena in bodo imela nedvomno v prihodnje veliko število bralcev tudi pri nas.

Smučanje: danes v moškem veleslalomu za SP Vsa elita spet v Kranjski gori

KRANJSKA GORA — Kranjskogorski prireditelji imajo letos srečno roko s tekmami svetovnega smučarskega pokala. Potem ko so decembra izvrstno izpeljali slalom in veleslalom, so jim sedaj dodelili še veleslalom, ki je bil prvotno na programu v bolgarskem Borovcu, kjer pa so se mu zaradi pomanjkanja snega morali odreči. V Borovcu bi morali izpeljati tudi slalom, ki pa ga bodo jutri nadoknadili na Pohorju, kjer bosta v nedeljo in ponedeljek tudi tradicionalni tekmi za Zlato lisico, prav tako veljavni za svetovni pokal.

Izvedenci pravijo, da je podkorenška proga izredno dobro pripravljena, a računajo tudi, da zaradi novozapadlega snega ne bo tako zahtevna kot pred dobrimi desetimi dnevi, ko je bila izredno trda, poledenela. Tedaj je dokaj nepričakovano zmagal Švicar Gaspoz pred Italijanom Erlacherjem, ki je gotovo med najboljšimi

veleslalomisti na svetu in je tudi danes med favoriti za končno zmago. V taboru »azzurro« računajo tudi na Tötscha, ki mu v letošnji sezoni sicer ni šlo kot so pričakovali, potem je tu še Pramotton, ponovno bi moral nastopiti tudi Giorgi, ki na zadnjih tekmah zaradi bolečin v hrbtu ni mogel nastopiti.

Med favoriti za končno zmago so seveda tudi Jugoslovani. Petrovič bi se lahko že 20. decembra povzpela na zmagovalni oder, vendar je zadel prav zadnja vrata in sta se mu 3. mesto in sploh uvrstitev izmuznila, zato pa se je oddolžil dan kasneje v slalomu, ko je prepričljivo pustil vse za sabo. V veleslalomu je tedaj od Jugoslovancev najboljšo uvrstitev dosegel Križaj, ki je bil osmi.

Veliko pričakovanje vlada za nastop Zurbrigga, ki ga od Madonne di Campiglio naprej ni bilo več na startu, potem ko se je poškodoval na

treningu za smuk v Val d'Iseru. Nekateri tudi trdijo, da ga je spet začelo boleti lani operirano koleno. Tako ali drugače, v Kranjsko goro je dopotoval, marljivo je vadil, vendar se bo šele pred tekmo vedelo, ali bo tudi nastopil. Vsekakor je njegova odsotnost doslej pustila odprto pot Marku Girardelliju, ki letos sicer ni niti enkrat samkrat zmagal, a je kljub temu pridno zbiral točke, tudi v smuku in kombinaciji, ter tako vodi v skupnem seštevku svetovnega pokala.

Tekmovanje v Kranjski gori se bo pričelo ob 10. uri, ko bo prvi spust, drugi bo ob 13. uri. Zagotovljen je le radijski, ne pa televizijski prenos.

Šele v ponedeljek bo znano, kako bo s smukom v Garmisch Partenkirchnu, kjer je premalo snega. Organizatorji pa so potrdili, da bodo superveleslalom, ki je na sporedu dan kasneje na isti progi, gotovo izvedli, saj sta start in cilj višje kot tista za smuk.

Košarka: v italijanskem pokalu Simac v polfinalu

Včeraj so igrali povratna četrtfinalna srečanja italijanskega košarskega pokala.

Največje zanimanje je bilo za srečanje med Simacom in Bancoromo. Milančani so namreč v prvi tekmi v Rimu izgubili s 13 točkami razlike (87:100). Petersonovi varovanci pa so uspeli nadoknaditi razliko, saj so sinoči zmagali po podaljškem s 101:86 (48:44, 91:78). Najboljša strelca pri Simacu sta bila Henderson (26 točk) in Premier (22), pri gostih pa Rautins (25) in Flowers (16).

V polfinalu se je uvrstil tudi Tanjevičev Mobilgirgi, ki je včeraj v Trevisu sicer izgubil s 102:104 (48:62), v prvem srečanju pa je zmagal s 110:100. V moštvi iz Caserte sta bila včeraj najboljša Lopez (kar 35 točk) in Oscar (25), v domači ekipi pa Jacopini (21) in Minto (19).

V polfinalu pa ni bolonskega Granarola. Potem ko je doma premagal

moštvo Scavolinija s 93:90, je sinoči v Pesaru izgubil s 90:94 (48:44). Pri zmagovitem moštvu sta bila najuspešnejša Frederick (30) in Silvester (24), pri gostih pa Meriwetaher (21) in Villalta (17).

Za presenečenje je poskrbel Divarese, ki je, po tesnem porazu v Cantu (91:93), včeraj premagal moštvo Arexonsa z 98:89 (51:46) in se uvrstil v polfinale. Za Divarese sta bila najboljša strelca Vescovi in Micheaux (oba po 20 točk), pri Arexonsu je bil daleč najboljši Riva s 33 točkami.

Odpadlo srečanje Jugoslavija - Anglija

LONDON — Prijateljsko nogometno srečanje med Jugoslavijo in Anglijo, ki bi ga morali odigrati 29. t.m. v Splitu, je zaradi novih programov jugoslovanske reprezentance odpadlo.

TROFEJA DON MARZARI

Borovci odlični

Med božičnimi počitnicami se je zaključil namiznoteniški turnir dvojic »Trofeja Don Marzari«, na katerem so sodelovali tudi igralci Bora. V kategoriji najmlajših sta se izkazala Lara Posega in Michel Grbec, ki sta v dvojicah gladko premagala vse nasprotnike in osvojila prvo mesto ter pokal Don Marzari. Prvi važnejši nastop je bil tudi za obojavnino mlado dvojico, Nataša Zubalič in Asja Jurkič. Obe sta kljub neizkušenosti zelo lepo igrali in osvojili tretje mesto. (G.K.)

Putzova pri zavesti

INNSBRUCK — Avstrijska smučarka Christine Putz, ki se je hudo poškodovala 12. decembra lani med smukom v Val d'Iseru, ni več v nezvesti. Zdravniki so tudi povedali, da je njeno stanje zadovoljivo.

Pričakovanje za derbi OMA-Meblo

Po dvotedenskem počitku bodo jutri odbojkarice Mebla v 8. kolu drugoligaškega italijanskega prvenstva igrale derbi z OMA. Za tekmo vlada med ljubitelji odbojke veliko zanimanje. (Na sliki: s tekme Meblo - Mogliano)

kratke vesti - kratke vesti

Rally Pariz - Dakar terjal smrtno žrtev

SETE — Avto-motorally od Pariza do Daksarja je že terjal smrtno žrtev, in sicer na francoskem ozemlju. Japonskega motociklista Kaneka je namreč na nekem ovinku povozil avtomobil, ki je vozil v nasprotni smeri.

Medtem so vsi udeleženci rallyja dopotovali v Sete, kjer so se vkrcali za Alžir.

Orešar dobro začel

ZAHOJNI BERLIN — Na svetovnem mladinskem teniškem prvenstvu (za igralce do 22. leta starosti) je Jugoslovane Orešar v prvem srečanju odpravil Šveda Carlssona, medtem ko je Italijan Pistolesi zgubil proti Špancu Sanchezu. Izidi: Forget (Fr.) - Sundstroem (Šve.) 6:7, 6:3, 6:4; Orešar (Jug.) - K. Carlsson (Šve.) 6:4, 3:6, 6:3; Lundgren (Šve.) - Vajda (ČSSR) 6:2, 7:5; Sanchez (Šp.) - Pistolesi (It.) 6:4, 6:3; Agenor (Haiti) - J. Carlsson (Šve.) 6:7, 7:6, 6:1; Hlasek (Švi.) - Muster (Av.) 6:4, 6:4; Wilander (Šve.) - Schwaier (ZRN) 6:0, 6:1; Becker (ZRN) - Brown (ZDA) 6:7, 6:2, 6:4.

Izidi 2. dneva: Becker (ZRN) - Lundgren (Šve.) 6:4, 7:5; Vajda (ČS SR) - Brown (ZDA) 2:6, 6:4, 6:1; Agenor (Haiti) - Pistolesi (It.) 6:3, 6:1; J. Carlsson (Šve.) - Sanchez (Šp.) 6:3, 6:1; Orešar (Jugoslavija) - Schwaier (ZRN) 5:7, 6:4, 6:0.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je po ostalih tekmah Juventus - Sampdoria za eno kolo izključila Parija (Sampdoria).

Košarka: jutri v promocijski ligi na Tržaškem

Leo Koren: »Pričakujem tri zmage«

V promocijskem košarkarskem prvenstvu na Tržaškem bo jutri na sporedu predzadnje kolo. Če so pred dvema tednoma naši trije predstavniki izborili dve zmagi, pa je tokrat pričakovati, da bodo kar vsi trije uspešni.

Vsaj tako meni Leo Koren, trener (bivši) in igralec Brega Adriatherma, ki je v 9. kolu poskrbel za lep povdign z zanesljivo zmago v Miljah.

»Začel bi kar z našo tekmo,« je uvodoma dejal Leo Koren. »V goste bomo sprejeli moštvo Sabe in mislim, da smo v tem srečanju favoriti. Saba ima sicer enako število točk na lestvici kot mi, na naši strani pa je domače igrišče in upati je, da nam bodo tudi navijači priskočili na pomoč v lepem številu. Dosegli smo domače tekme igrali proti močnim nasprotnikom, sedaj pa imamo lažje- ga tekmeča in zato upamo v zmago.«

»Kontovelci so v prejšnjem kolu odpovedali kar doma proti Libertasu, sedaj pa bodo igrali v gosteh proti Ferroviariu...«

»Ferroviario verjetno ima sedaj najslabšo ekipo zadnjih let. Pričakovati je torej, da bodo Kontovelci zmagali in obenem tudi pokazali, česar so zmožni, saj sodijo, po mojem, med boljše ekipe v tem prvenstvu. Z zmago proti Ferroviariu pa bi se Kontovelci tudi oddolžili za nekatere do sedanje spodrsljaje.«

»In v gosteh bo igral tudi Bor Radenska...«

»In po mojem tudi borovci imajo možnosti, da osvojijo točki. Po presenetljivo dobrem začetku se je izkazalo, da je Santos poprečna ekipa in zato imajo borovci možnost, da osvojijo prvo zmago v gosteh.«

»Naše ekipe naj bi torej na najboljši način začele prvenstvene nastope v novem letu.«

»Spored je pač tako nanesel. Pričakujem tri zmage,« je sklenil naš pogovor Leo Koren. (bl)

(ne)športni močnik

Ko bi sejali na slalomiščih

Ko sem na Silvestrovo v Podkorenu smučal po progi, kjer se je Rok Petrovič uvrstil med naše nacionalne junake, sem si mislil, kaj bi bilo, ko bi sejne sobe in dvorane tako strmo visele.

Obupan odborniki, predsedniki, politiki itd. bi morali na neusmiljeni strmini bliskovito misliti in sklepati. Prisesani na strmo viseči pod ne bi mogli lepo sedeti, kaditi in plesti neskočna razmišljanja o možnih bodočih sklepih. Pa tudi odgovornega je na strmini lažje najti; ni da samo rahlo zardi, ampak se hrupno zvali po strmini, kajti strmina je neusmiljena, če se moraš na njej držati z majhnimi močmi v rokah in prstih in moraš hkrati na dolgo opravičevati in zvrčati krivdo na druge. Tu ni časa, saj je dilema jasna: ali trpljenje visenja ali trpljenje priznanja.

Bojim se, da me bodo ljudje sedaj obtožili, da zagovarjam zloglasne mučilne metode. Pa ni tako; želim le povedati, da se lahko od športa veliko naučimo. Med količki ne moreš biti neodločen, ne moreš cincati in niti se ne moreš skrivati za prstom saj te smuči neusmiljeno peljejo po strmini in ti jih moraš obvladati. Tudi če je pot ledena in če so težave velike. In ni nesklepčnosti, ki te reši ali opraviči. In ne moreš reči, da je vse preloženo na naslednjo rundo ali sejo. Tam si sam s svojimi močmi, s svojo voljo, pogumom in ponosom.

Morda Slovenci tudi zato tako občudujemo Petroviča in Križaja; ker zmagujeta na strmo visečih sejnih dvoranah, med zahrbtnimi količki in še bolj zahrbtnimi »objektivnimi« težavam. Tam v Podkorenu ni govorniškega pulca, ki se ga lahko trdno oprimeš, da izmoliš pred zaspanim občinstvom tristo strani referata. ACE MERMOLJA

Koliko je športnikov v Italiji in koliko takih, ki le nosijo trenirko?

Italijanski olimpijski odbor (CONI) je pred kratkim objavil svoje izsledke o številu športnikov, športnih delavcev, trenerjev in društev. Ogromna količina podatkov, ki je prispevala k prikazanim številom, je bila zbrana z razumljivo zamudo in se nanaša na že skoraj pozabljeno leto 1983.

Bolj od številčnih vrednosti je pri vsej zadevi važno dejstvo, da se je CONI v zadnjih letih lotil preverjanja športnih moči. Še netočni kriteriji za športno kvalifikacijo, registracije za dve ali več športnih zvez in rednost udeleževanja so olimpijskemu odboru narekemale skromno etiko in končna števila 8.780.000 športnikov je bila navedena kot možnost in ne kot edina resnica.

Številke CONI se v bistvu ne razlikujejo od tistih ISTAT, ki je za leto prej (1982) objavil nekaj več kot 8 milijonov športnikov. Tudi pri tej študiji pa so bili uporabljeni kriteriji, ki dajejo kvalifikacijo športnika tudi tistim, ki samo nosijo trenirko.

CONI je za podlago vzel vse registrirane v 39 športnih zvezah. Teh je nekaj več kot 4 milijone in pol, število pa so za 200 tisoč enot znižali zaradi registracij v dveh ali več zvezah istega posameznika. V poštev so

vzeli še polovico udeležencev mladinskih iger ob upoštevanju zanesljive možnosti, da je ostala polovica že kje registrirana. Dodan je bil tudi delež iz centrov za uvajanje v šport in končna števila je bila dosežena s poldrugim milijonom ljudi, ki se s športom ukvarja za razvedrilo brez vsake registracije.

Pripombe so primerne za vse postavke. Najprej pri razvedrilnem športu. Ljudi, ki se bavi s tekmo, smučanjem in tenisom, je zanesljivo več od poldruga milijona, vprašljivo pa je, če ja intenzivnost in predvsem rednost njihovega udeleževanja zadostna za etiketo športnika.

Mladinske igre so v zadnjih letih vrtoglavo dvignile število športnikov, pri vsem pa se ne upošteva, da se velika večina ustavi po enem tekmovalju na hitro pripravljenem v občinskem merilu in v bistvu brez vsake specifične priprave udeležencev.

In končno športne zveze, ki naj bi dajale kristalno čiste števila. Nogometna zveza ima več kot 1.200.000 registriranih igralcev, nanje pa padajo očitki, da skoraj milijon igra skoraj samo za razvedrilo ali točneje povedano brez posebnih skrbi za tehnično rast. Na lestvici pravih tekmovalnih športov sledita nogometu od-

bojka (226.000 enot) in košarka (224.000 enot) pred tenisom (216.000) in ostalimi. Dvomljivo je, da je prispevek 801.000 lovcev in 617.000 ribičev resničen doprinos za šport, kajti po ta-

kem ključu bi smel biti športnik - motorist vsakdo, ki na avtocesti ali izven nje preseže brzino 100 km na uro.

CONI je tudi pozabil na razne pro-

pagandne ustanove strankarskega ali verskega izvora. Teh je 13 in v veliki večini so njihova društva tudi članice državnih športnih zvez.

Izjemi sta morda katoliški CSI, ki ima razvejano samostojno mladinsko dejavnost in levičarski UISP, ki ima ponekod (največ v Emiliji - Romagni) izredno razširjen notranji sistem rednega delovanja.

Z odbitki in dodatki je število CO NI morda tudi točna glede množice, ki se vsaj enkrat sreča s športom.

Vprašljivo pa je, če s 15 odstotki takih »športnikov« Italija lahko sodi za športno razvito državo, ko je vsakomur, ki živi v športnem okolju, povsem jasno, da se s športom bavi redno znatno nižje število državljanov.

BRUNO KRIŽMAN

Marca Bruno - Coetsee

LONDON — Evropski boksarski prvak v teški kategoriji, Anglež Frank Bruno, se bo 4. marca na Wembleyu pomeril z bivšim svetovnim prvakom (WBA), Južnoafričanom Gerryjem Coetseejem. Zmagovalec se bo zatem srečal s svetovnim prvakom (WBA), Američanom Tonyjem Tubbsom.

Vesna v nedeljo proti Ronchiju

Nogometaši Vesne (na sliki) bodo v nedeljo ob 14.30 doma igrali tekmo za deželni pokal proti Ronchiju. To srečanje so pred kratkim odložili zaradi megle

Naslednji šahovski turnir ZSŠDI bo 10. t.m.
Dober šahovski obračun

Prvi letošnji mesečni hitropotezni šahovski turnir ZSŠDI bo v petek, 10. januarja v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/II. nad.), ob 19. uri. Ti turnirji so praviloma na sporedu vsak prvi petek, v mesecu, vendar pa je tokrat vseeno boljše počakati, da se vsi šahisti vrnejo s kratkih počitnic ali dopusta.

Letos je že četrto leto zaporedoma, ko šahovska komisija ZSŠDI prireja hitropotezne turnirje. Prvi je namreč bil marca 1983. Tistega leta je bilo skupno sedem turnirjev, leta 1984 devet, lani pa spet sedem. Od sedaj so torej zamejski šahisti odigrali 23 hitropoteznih turnirjev, med katerimi tri zamejska šahovska prvenstva. Turnirjev se je udeležilo od osem do 22 šahistov, od najmlajših pa do starejših.

Vse turnirje sta dosedaj osvojila mojster Božidar Filipovič ali pa prvoka-

tegnik Egon Pertot. Lani jih je štiri osvojil Filipovič (med katerimi prvenstvo), tri pa Pertot. Sicer pa so uvrstitve na lanskih turnirjih sledeče: januar — 1. Pertot, 2. Filipovič, 3. D. Jelinčič; marec — 1. Pertot, 2. Filipovič, 3. D. Jelinčič in Antonič; maj — 1. Filipovič, 2. Bajc, 3. D. Jelinčič; junij (zamejsko prvenstvo) — 1. Filipovič, 2. Pertot, 3. Lakovič, 4. Bajc, 5. D. Jelinčič, 6. Benedetič; oktober — 1. Filipovič, 2. Bajc, 3. Antonič; november — 1. Pertot, 2. Filipovič, 3. Lakovič; december — 1. Filipovič, 2. Bajc, 3. Antonič.

Tudi letos se bodo turnirja ZSŠDI nadaljevali po ustaljenem programu vsak prvi petek v mesecu v Gregorčičevi dvorani v Trstu ob 19.00. Junjski turnir bo obenem zamejsko prvenstvo, po poletnem premoru pa se bo to četrto leto hitropoteznih turnirjev nadaljevalo oktobra. Na te turnirje so seveda vabljeni vsi zamejski šahisti.

danes igra za vas

Sabina Slavec

Sabina Slavec (letnik 1965) je v zajemskih odbojarskih krogih prav dobro znana. Z odbojko se namreč ukvarja že od leta 1977, vedno v vrstah Brega. Začela je v mladinskih ekipah, že šesto leto igra v prvi ekipi. S to je že igrala v C-1 in C-2 ligi, letos pa igra v D ligi z ekipo, v kateri je steber.

V zadnji športni napovedi je Davorin Pelicon pravilno napovedal des. izidov.

totocalcio		
Avellino - Juventus	1	X 2
Roma - Atalanta	1	X
Sambenedettese - Ascoli	X	
Sampdoria - Fiorentina	1	
Sorrento - Siena	X	
Bologna - Genoa	1	X 2
Milan - Bari	1	
Massese - Spezia	X	
Catanzaro - Triestina	X	
Como - Napoli	X	2
Torino - Udinese	X	1
Lecce - Verona	X	2
Pisa - Inter	X	

konjske dirke - konjske dirke

V prvi dirki je najmočnejša skupina 2 s Campoligurom, v skupini X ne gre prezreti Delgera in Barda, v skupini 1 pa Disascia MO.

V drugi dirki bi se za prvo mesto moral potegovati Alogeno (skupina 1), od ostalih omenimo Boronina (skupina X) in Bombardo (skupina 2).

V tretji dirki bi se znal uveljaviti Alarico OM (skupina X), a tudi Baiser d'Iris ni brez možnosti, za drugo mesto pride v poštev Bornaccia (skupina 1).

V četrti dirki ima še največ možnosti Caricchia (skupina 2), v skupini X bi moral biti v ospredju Dada Lav, v skupini 1 pa Biossido Red in Carbone.

Precej težka je napoved za peto dirko. Za prvo mesto naj bi bil favorit Caino del Pino (skupina 2), za drugo pa Chiromante (skupina X), a preseñčenje lahko pripravi Dromia Bell (skupina 1).

V zadnji dirki v Trstu je daleč močnejša skupina 2 z Allianzem in Cucciolom, v skupini ena omenimo Buluwaya in v skupini X Crina Effe.

DIRKA TRIS

Prva letošnja dirka tris bo v Rimu, kjer bo startalo 18 konj, med katerimi je favorit Balidar FC (št. 17). Za drugo mesto bi se moral potegovati Cabala KS (št. 4), za tretje pa Wadnays (št. 13). Za sistemiste: Bwana OM (št. 9), Bloisbell (št. 5) in Daiacco CM (št. 10).

totip		
1. — prvi	2	
— drugi	X 1	
2. — prvi	1	
— drugi	X 2	
3. — prvi	X 1	
— drugi	X	
4. — prvi	2 1	
— drugi	X 2	
5. — prvi	2 1	
— drugi	X	
6. — prvi	2	
— drugi	X 1	

Priprave meddruštvene smučarske ekipe MZSTE
Ne le zelo koristni treningi
temveč dobra šola za življenje

Z enotedenskim treningom v Kranjski gori so se končale priprave meddruštvene smučarske ekipe MZSTE na bližajočo se tekmovalno sezono. Priprave na snegu so se začele že septembra s štiridnevnim treningom v avstrijskem smučarskem centru Kaprun. V istem kraju je ekipa trenirala ponovno prve dni oktobra in novembra. Ko je sneg pobelil naše kraje, se je moštvo udeležilo še dveh nedeljskih treningov v Kranjski gori. Sedanji trening, ki je trajal od 21. do 28. decembra, pa je sklenil vrsto planiranih večdnevnih priprav. Odbor ekipe je tako uspešno izpeljal in uresničil vse točke, ki jih je predvideval program pretekmovalnih priprav.

Treninga v Kranjski gori se je udeležilo 14 otrok, člani smučarskih društev Breg, Devin, Mladina in SPDT. Vadil jih je jugoslovanski demonstrator Dušan Videmšek s pomočjo nekaterih ekipnih sodelavcev. Trening je potekal po točno določenih smernicah in fazah, ki jih je sestavil trener. Dan se je začel ob 7.15 s polurnim ogrevanjem, ki je obsegal kratak tek in razne telesne vaje. Ob 9. uri so bili otroci že na smučišču, seveda potem ko so se primerno okrepčali z obilnim zajtrkom.

Dopoldanski trening je trajal do 13. ure. Posvečen je bil izključno vadbi med vraticami. Tako so prve tri dni vadili slalom, nato veleslalom, zadnji dan pa tudi superveleslalom. Postavitve vratic se je razlikovala po vrsti vadbe. Tako so nekatere postavitve služile kot metodična pomagala pri izpeljavi specifičnih tekmovalnih tehnik, druge pa pri preverjanju pridobljenega znanja v pravih tekmovalnih pogojih. Tako je vadba veleslaloma temeljila predvsem na izpopolnjevanju tehnike škarjastega prestopa, pri slalomu pa je glavno vlogo imelo prilagajanje na ritem, izdatno gibanje gor dol in pospeševanje s škarjastim prestopom. Smučarji so se pomerili tudi v dveh tekmah. Rezultati najboljših smučarjev so na koncu članka.

Ob 14.30, po kosilu v hotelu, se je začel popoldanski del treninga, ki je trajal do 16. ure. Obsegal je razne

Skupina MZSTE na smučiščih v Kranjski gori (foto D. Cesar)

vadbe brez specifičnih pomagal, sprostilne vožnje in utrjevanje pridobljenega znanja.

Celodnevna vadba se je končala z raznimi sprostilnimi dejavnostmi, kot so npr. raztegovalne vaje za mišice, joga, plavanje v bazenu, drsanje na letu itd. Po večerji in kratki družabnosti so smučarji morali ob 21.15 vsi v posteljo, da so lahko spočiti nadaljevali z delom naslednjega dne.

Smučarji so programirano delo v celoti izpeljali, čeprav so slabe vremenske razmere prisilile ekipo da se je za en dan odpovedala popoldanskemu treningu. Zadnjega dne so bili tekmovalci končno prosti. Prisostvovali so tako veleslalomski tekmam na Podkorenu in lahko občudovali v živo smučarske spretnosti jugoslovanskih atletov, med katerimi Strela in Čerkovnika. Istega dne so prisostvovali tudi treningu mladih skakalcev, članov jugoslovanske reprezentance. Trije mladi sodelavci ekipe pa so se udeležili kratkega informativnega tečaja

pod vodstvom trenerja Videmška. Kljub intenzivnosti vadbe so naši smučarji dobro prenesli vse napore in pridno trenirali, saj so skoraj v celoti uspeli z zadanimi cilji. Na koncu so bili seveda malo trudni, vendar veseli, da so preživeli teden dni v prijetnem vzdušju in v športnem razpoloženju. Ne smemo pozabiti, da podobni treningi niso le priprave na tekme, ampak predvsem dobra šola za življenje. (R. Devetak)

Rezultati petih najboljših tekmovalcev

- SLALOM**
1. Igor Vodopivec (letnik '69) 60''07;
 2. Andrej Kosmač ('72) 61''77;
 3. Giulio Tavčar ('70) 62''14;
 4. Aleksander Žezlina ('72) 62''34;
 5. Erik Vodopivec ('72) 62''55.
- VELESALOM**
1. Giulio Tavčar (letnik '70) 52''20;
 2. Aleksander Žezlina ('72) 52''85;
 3. Igor Vodopivec ('69) 53''28;
 4. Erik Vodopivec ('72) 54''12;
 5. David Tavčar ('73) 55''26.
- Časi so seštevek najboljših časov 1. in 2. postavitve v obeh panogah. Naj omenimo odlično uvrstitev malega miška Kristjana Volpija.

obvestila

SK DEVIN
obvešča, da bo avtobus za smučarski izlet na Trbiž vozil v nedeljo, 5. t.m. z naslednjim urnikom: Prosek (dr. gostilna) ob 6. uri, Praprot 6.15, Nabrežina 6.25, Sesljan 6.30, Devin 6.40 in Štivan 6.50.

ŠZ BOR
obvešča, da jutri, 4. januarja odpadejo vse tekme in vsi treningi v mali telovadnici BŠC.

SPDT
obvešča, da se predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT nadaljuje v sredo, 8. januarja 1986, ob 21.00 na liceju F. Prešeren.

SPDT
obvešča, da bo naslednja odborova seja v torek, 7. januarja 1986, ob 20.00 na sedežu društva, Ul. sv. Frančiška 20, 3. nad.

Člani zamejske smučarske ekipe med treningom (foto D. Cesar)

Spet podvig v Ospu

Številni plezalci, ki so se v prazničnih dneh ob 29. novembru zbrali ob vznožju stene v Ospu, so imeli ob večerih, po naporih plezarijah, dovolj časa za pogovore. O izjemno težki tehnični smeri, ki jo zaradi značilnih skalnih tvorb ob vznožju imenujejo Goba, pa so menili: »Smeri še nekaj let ne bo nihče prosto preplezal«. Značilna ocena je bila za Tadeja Slabea (Ljubljana Matiča) in Srečka Rehbergerja (Kranj) dovolj velik izziv, ki sta ga pred kratkim tudi zmogla. Naj omenimo, da sta smer prvič preplezala Lucijan Cergol in R. Giberna leta 1978 in jo imenovala »Fungo magico«.

Nekaj več kot sto metrov dolgo smer, v kateri je najbrž več kot dvajset previsnih, sta zmogla v štirih dneh. Poglavitne štiri raztežaje je Slabe ocenil takole: prvi VIII, drugi VII, tretji IX in najtežji četrti IX. Tadej Slabe je prepričan, da je Goba verjetno ena izmed najtežjih prosto preplezanih smeri v Evropi.

Sicer pa je najuspešnejši slovenski prosti plezalec o podvigu med drugim povedal sledeče: »Žal nam je, da ni imela večjega odmeva že Tržaška smer, ki po težavnosti ne zaostaja veliko za Gobo. V Tržaški sva s soplezalcem dobila pravo predstavo, kaj naju čaka v Gobi. Štiri dni sva porabila, da nama ne bi

Smer Goba v Ospu (vrisana na desni, kjer so značilne orgle)

iz planinskega sveta

zmanjkalo moči. Tako sva vsak dan preštudirala in tudi opravila po en raztežaj. Srečno naključje v smeri pa je, da sva na koncu vsakega raztežaja našla tudi primerno stojišče, saj sicer smer ne bi bila prosto preplezala. Morebitnim ponavljalcem kaže smer sled magnezija.»

SPDT v novem letu

Novo leto je vedno prelomnica, ki terja obračune in proračune. Obračun pravkar minulega leta je za SPDT pozitiven, pa čeprav je to bilo prvo leto po slavnostni sezoni 80. obletnice društva. Lani aprila in maja so se alpinisti SPDT, prav kot zaključek proslavljanja jubileja, odpravili nabirat izkušnje v Himalajo na sedemtisočak Južno Anapurno, obenem pa so se trekingaši odpravili na himalajski pohod okoli Anapurna.

Nadalje je po osmih letih predsednikovanja inž. Pino Rudež prepustil svoje mesto Aleksandru Sirku. Tudi poletna sezona je bila še kar pestra, saj so se naši alpinisti in planinci »podali« od Grčije do Turčije in še drugod. Na jesen se je obnovilo običajno delovanje, vršil se je alpinistični tečaj, z novim letom pa se bo začel smučarski. Bodoči program je bogat

in vsestranski, o tem pa bomo seveda sproti poročali.

Bližnje delovanje SPDT

V torek, 7. t.m., bo na društvenem sedežu (Ul. sv. Frančiška 20/3. nad.) ob 20.00 prva letošnja redna odborova seja. ***

V sredo, 8. t.m., se bo na liceju »F. Prešeren« (Vrdska cesta 13/2) ob 21.00 nadaljevala predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT, ki jo vodi Rado Gruđen. ***

Tudi predavateljska sezona SPDT bo kmalu spet zaorala v živo. V četrtek, 9. t.m., bo namreč na sporedu tradicionalni družabni večer SPDT, ki je bil napovedan za sredo decembra, a je odpadel iz tehničnih razlogov. Na tem večeru bodo člani prikazali svoje diapositive s poletnih skupnih izletov, na sporedu pa bo tudi film dr. Ivana Simuniča o letošnjem trekingu v Himalaji. Večer bo na sporedu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) s pričetkom ob 20.00. Dva tedna kasneje pa bo pri SPDT gost znani tržaški planinec in pisec planinskih vodičev Ettore Tommasi. Predaval bo o Karnijskih Alpah, vse podrobnosti večera pa bomo še javili.

V Himalaji z zmajem

Med odpravo Daulagiri 85 je Iztok Tomazin dvakrat tuži poletel z zmajem, in sicer obokrat z višine 4350 metrov — z vrha hriba na spodnjem robu ledenika Daulagiri. Prič je pristal v baznem taboru, naslednjič pa je kljub megli in neugodnemu vetru pristal po dobrih dvajsetih minutah v dolini reke Kali Gandaki. Tomazin je sicer imel mnogo višje cilje, na katere pa spričo izredno slabih razmer (močan veter in megla) ni bilo misliti.

Spet planinske novice

Zagrebski Vijesnik je bil prvi jugoslovanski časopis, ki je imel redno planinsko rubriko. Toda potem ko je izpregel pokojni Ivo Lipovšek, ki je to rubriko vodil skoraj tri desetletja, je rubrika počasi zamrla. Nova komisija za propagando PZ Hrvatske je zato začela na novo. Od lanskega 16. oktobra imajo — po pisanju revije Naše planine — hrvaški planinci spet možnost, da vsako sredo prebirajo »Planinarske vijest«.

Iz Zagreba pa poročajo tudi o zanimivi diplomski nalogi s planinskega področja. Božica Papeš, članica AO Željezničar je na fakulteti za gozdarstvo zagovarjala tezo z naslovom: »Zaščita narave in planinstvo v SR Hrvatski«. Njen mentor je bil prof. Stjepan Bertovic, ki je tudi dal pobudo za to delo. (dj)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 120.000 lir (prednaročnina do 31.1.1986 je 90.000 lir); v SFRJ številka 40.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

3. januarja 1986

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Najboljše kupčije sklepa z arabskimi državami Brazilija, država v razvoju 6. na svetu po izvozu orožja

BRASILIA — Brazilija je postala peta izvoznica orožja v svetu in prva med državami v razvoju ter z obeti, da bo prihodnje leto krepko presežala sedanjo vrednost 2 milijard dolarjev. Vlada je v ta namen predstavila poseben katalog brazilskega orožja za leto 1986. Kar 9 tisoč primerkov teh katalogov so odposlali tujim veleposalstvom, trgovcem z orožjem in vsem potencialnim kupcem.

Na 600 straneh tega kataloga so podrobno predstavili nekaj stotin proizvodov brazilске vojne industrije od letal, tankov, oklopnih bojnih vozil in raket do lahkega pehotnega orožja. Podobno kot kataloge najbolj poznanih veleblagovnic prikazuje ta katalog v arabščini, francoščini, angleščini in španščini glavne značilnosti orožja, z bogatimi ilustracijami in seveda s cenami.

Brazilija prodaja največ orožja arabskim državam, predvsem Iraku, Libiji in Saudski Arabiji. Nedavno je sklenila s Saudsko Arabijo prvi »posel stoletja«, saj ji bo prodala tisoč težkih tankov, od katerih vsak stane 3 milijone dolarjev. Rijadu že prodaja večstopenjske rakete »A-2«. Za brazil-

sko vojno industrijo pa je še največja reklama dejstvo, da so njene šolske reaktivce »Tucano« kupili celo Britanci, kar je prvi primer, da neka visoko industrijska država kupuje orožje od države v razvoju. Že res, da so Londonu prodali le 30 primerov letala »Tucano«, a po tej prodaji se je izredno povečalo zanimanje za ta letala v svetu. Egipt jih je kupil kar 120, kupujejo pa ga tudi v državah Latinske Amerike. Ob teh uspehih brazilске letalske industrije že načrtujejo v sodelovanju z Italijo sodobni lovec prestreznik »AMX«, ki bo stal 10 milijonov dolarjev.

Brazilija skuša seveda dati tej trgovini čimbolj ugleden pečat, zato ne prodaja orožja vsakomur. Ustanovili so namreč posebno komisijo, v kateri so predstavniki zunanjega ministrstva, sveta za nacionalno varnost, generalštaba oboroženih sil in seveda predstavniki brazilskih bank, saj je denar glavno gibalno točko industrije. Ta komisija odloča o vsaki prodaji, da lahko Brazilija navaja, kako spoštuje vse mednarodne predpise. Na žalost to trdijo vsi proizvajalci orožja, ki pa po prodaji v bistvu nimajo več nadzorstva nad svojim orožjem.

Lepota v družinskem zakupu

PARIZ — Z novim letom so Francozi dobili svojo lepoto. Imenuje se Valerie Pascale in je stara 17 let. Prva ji je čestitala njena mama, ki je ta naslov osvojila leta 1955.

Kratke od vsepovsod

TEL AVIV — »Sedemnajsta sila« oddelek izbranih palestinskih bojnikov, ki delujejo v okviru palestinske osvobodilne fronte, deluje na območju arabskih ozemelj, ki so jih zasedli Izraelci. Njihovo orožje so noži. Vest objavlja izraelski tisk na podlagi kuwaitskega časnika. Ugrabitve in umor nekaterih izraelskih vojakov, ki so se šli avtopstop, resno zaskrbijo izraelsko vojsko.

PEKING — Dekameron, Boccacciova knjiga, ki so jo v Ljudski republiki Kitajski dali na indeks 1949. leta in je na njem bila vse do konca sedemdesetih let, je postala med mladino ena najbolj branih knjig.

PORTLAND (ZDA) — Dvainpetdesetletni Don Nickerson je napravil samomor s plinom. Ni si samo vzel življenje, ampak je povzročil tudi pravo razdejanje v vsej mestni četrti, kjer se je ranilo 10 oseb, podrla se je njegova hiša, resno se je poškodovalo deset, lažje pa še 40 drugih.

CLAVERING (Velika Britanija) — Vedno je ljubil hitrost. Ker svojega poslednjega potovanja »v večna lovišča« ni mogel opraviti tako, kot si je sam želel, je to željo zapustil izvrševalcem oporoke. Mrtvaški voz, s katerim ga bodo peljali na pokopališče, mora voziti najmanj 70 milj na uro, okoli 110 km/h. Pisec takšne oporoke je bil star 79 let. Pogrebno podjetje je sinu zagotovilo, da bo postorilo vse, samo da bi izpolnilo pokojnikovo poslednjo željo.

»Če bo lastnik mrtvaškega voza plačal globo zaradi prevelike hitrosti, sem prepričan, da bi očetu to še kako godilo,« je dejal njegov sin.

KAIRO — S kruhom Egipt »stoji ali pade«. Po ceni kruha ljudje sodijo vlado. Od faraonskih časov do danes Egipčani pokladajo kruh v grobove. Sedanja vlada bi rada omejila njegovo uporabo in tako zmanjšala uvoz, ki jo postavlja na prvo mesto na svetu. Na pet hlebec samo enega pridelajo doma. Zaradi starih navad se vlada boji podražitev kruha, ker bi povzročila nered, zakaj cenejše vrste kruha so glavna hrana revnejših slojev.

Vohunska afeta med nečakom ganskega predsednika in ameriško tajnico

Tudi v sodobnem svetu povezanost med ljubeznijo in špijonažo

DAKAR — Malokatero leto kot lansko je bilo tako polno novic o vohunskih spletkah, zlasti med vele-silama. Tudi konec leta je poskrbel zanje; tokrat akterja nista bili vele-sili, ampak ena izmed njih, ZDA in majhna afriška država Gana. Nič čudnega torej, če v ZDA resno razmišljajo o uporabi »detektorja laži«, kot smo poročali včeraj, s katerim kanejo odkriti tuje vohune v državni upravi, CIA in FBI.

Vohunska spletko, o kateri je beseda, je potrdila klasično povezanost vohunjenja z ljubeznijo. Na osnovi te povezanosti se je s filmsko naglico zvrstila zgodba, v kateri sta glavno vlogo igrala nečak predsednika Gane in ameriška uradnica v tej afriški državi.

Rawlingsonovega nečaka so namreč v ZDA zaprli in ga obsodili na

dolgoletno ječo, češ da je vohunil v korist Gane. Gana je, kot povračilno dejanje, zaprla osem ameriških agentov CIA in jih prav tako obsodila na dolgoletne zaporne kazni. Potem so špijone zamenjali: predsednikovega nečaka za osem Gancev, ki so jih, vrhu vsega, izgnali iz države in jim odvzeli državljanstvo. Takoj za tem je Gana proglasila štiri uslužbenice ambasade ZDA v Acri za nezaželene osebe in jim dala na voljo 48 ur za odhod. Odgovor iz Washingtona je prišel naslednji dan: štirje uslužbenci ganske ambasade so morali pripraviti kovčke.

Na tem mestu se je klasična, tolikokrat ponovljena vohunska zgodba sklenila. V zaporu je ostala samo Sharon Scranage, ena izmed tajnic, ki dela v uradih CIA v Acri.

Celotna zgodba se pravzaprav pri-

čenja s prihodom lepe Sharon v Acri. Čeprav je bila zaposlena na »izpostavljenem« položaju, se je vseeno zaljubila v 38-letnega Michaela Ogbutija Sosoudisa. Vse bi normalno potekalo, če Michael, polovico Grk, polovico Ganec, ne bi bil nečak poglavarja države kapetana Jerryja Rawlingsa. Šefi so Sharon opozorili na nevarnost zaradi njenega zapleta z Michaelom, vendar je bila ljubezen močnejša in odnos je trajal dalje.

Nekako v istem času, ko se je krepila ljubezen med Michaelom in Sharon, je ganska vlada pričela obtoževati CIA in Amerikance, da se ukvarjajo s posli, ki ne sodijo, kot se temu reče »v njihov diplomatski status«. Posebno natančen v svojih obtožbah je bil kapetan Kodio Tsikata, šef državne varnosti. Navedel je

celo ime šefa CIA za Gano, nekega Griffina. Kot se vedno dogaja v takšnih primerih, je ambasador ZDA v Gani te obtožbe zavrnil, hkrati pa dal nalog, da poiščejo »informatorja« v ameriškem veleposlanstvu.

Eden izmed osumljencev je tudi Sharon Scranage. Priporočila, naj pusti predsednikovega nečaka, so bila bob ob steno. Neke noči so na njeno vilo izvedli atentat: bilo je veliko grmenja in malo dežja. Vendar vseeno dovolj, da so ji priporočali, naj se preseli v neko drugo, v središču mesta stoječo vilo, opremljeno z bazenom, kjer bi bila bolj »na varnem«. Vila je last ZDA, in Sharon ni vedela, ali pa ni hotela vedeti za eno samo nadrobnost, namreč, da je bila »ozvočena« od temeljev do stropa. Celotno leto so prisluškovali v živo prisostvovali banalnemu pogovoru dveh zaljubljenцев, tako rekoč v neposrednem prenosu so spremljali ljubezenske strasti in zaljubljen-ske vzdihle.

Dokazov o Sharonini krivdi šef CIA v Acri ni zbral, vedel pa je, da je Michael zaupne podatke lahko dobil tudi med sprehajanjem po ulici ali v restavraciji. Vendar tudi za to ni imel dokazov.

Medtem so se obtožbe proti Griffinu nadaljevale, in šef CIA je uspel doseči Sharonino premestitev. Preden je odšla na drugo službeno mesto, je morala ženska po stari ustaljeni navadi »briking« v Washington, kjer so specialisti skušali ugotoviti, če je bilo kaj narobe z njenim delovanjem v državi, iz kate-

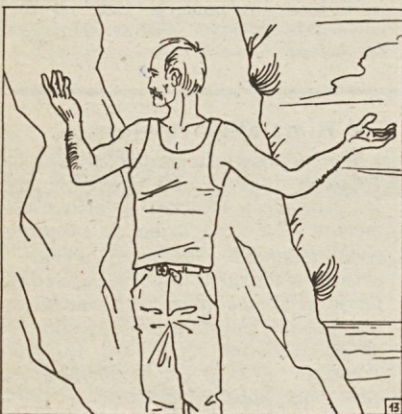
re je prišla. Ženska je uspešno prestala vse teste, kajti vsakdo, ki je delal zunaj, ima kaj na vesti, in tudi ona ni bila izjema.

Nekega lepega dne je Gana zaprosila Griffina, naj zapusti državo. Griffin je doma nadaljeval preiskavo in tako je od Sharon izvedel, da se je z Michaelom pogovarjala o svojem delu. Pristala je tudi na to, da je Michaela povabila v ZDA, ker »brez njega ne more živeti«. Michael je prijazno povabilo sprejel, vendar se s Sharon ni nikoli srečal. Kakor hitro je stopil na tla ZDA, so ga zaprli zaradi špijonaže. Aretirali so ga namreč na podlagi ameriških zakonov, ki dovoljujejo kaj takšnega tudi proti tistim, ki nikoli niso bili v Ameriki. Zadostuje že samo to, da se je nekaj in nekeje zanimal za podatke, ki bi lahko škodovali ZDA, kar je bil primer Sosoudisa.

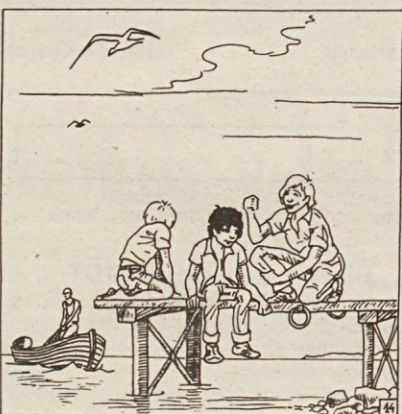
Z nečakom predsednika so po pisanju ganskega časopisja v zaporu slabo ravnali, tako kot bi bil najhujši kriminallec. Čeprav je ganska ambasada pomnila kavcijo za njegovo izpustitev na začasno svobodo, sodstvo kavcije ni sprejelo, ker v primeru, da bi Michael pobegnil, ne bi moglo »zapreti ganskega veleposlanika«. Gana je izjavila, da skušajo ZDA s to aretacijo destabilizirati Gano. Dodatni dokaz za takšno trditev je bil pobeg nekaterih uglednih Gancev in nekaj aretacij takoj po Michaelovem zaporu. Še pred koncem leta se je vse, kako se ne bi, popravilo. Špijone so zamenjali, diplomate pa premestili.

UKLETA LADJA

BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENČIČ

13. »To je naša barka!« je zaklical Damjan in skočil proti očetu. »Kaj pa imate tam?« je vprašal. »Saj je čisto navaden zalivček.« »Nič nimamo, saj se le igramo, gusarje,« je dejal Didi, ki se je kot najstarejši najhitreje znašel. »No, le igrajte se,« je rekel oče, ki mu še vedno ni bilo čisto jasno in odšel proti čolnu. »Uf, skoraj bi jo videl,« je rekel Mito, »potem pa bi prišli stari in jo odpeljali v kakšen muzej.« V zraku je pritrjevalno kriknil galeb in jutranje sonce je začelo pečiti mlade kopalce po golih rokah. Posedli so na lesen pomolček.

14. »Treba je narediti načrt,« je rekel Didi. »Ta zalivček jaz danes vidim prvič, prej je bila tu navadna obala in gotovo ga do zdaj ni videl tudi nihče od vaju.« Mito in Damjan sta odkimala. »In če ni videl niti zalivčka, niti barke v njem Damjanov oče, to pomeni, da jo moremo videti samo mi in da je le malo možnosti, da barko kdo najde in nam jo odpelje, seveda, če bomo le skrbno pazili in čuvali našo skrivnost.« Fantje so se spogledali in si zaupljivo pokimali. Barka jih je začela družiti v trdnem prijateljstvu. »Kako bi bilo lepo, če bi z barko kam odpulili, do Trsta,« je rekel Damjan in pogledal po morju. »Kaj do Tr-

sta, s to barko lahko pridemo do Amerike in še dlje!« je važno zaključil Didi.

15. »Samo kako, ko se je pa ladja prej tako zamajala, ko sem se je dotaknil, kot da me ne mara,« je rekel Mito in žalostno pogledal proti ladji. »Mogoče pa tisto ni pomenilo, da nas ne mara,« se je zamislil Didi. »Mogoče bi bilo dobro, če bi bil še kdo z nami,« je rekel Damjan, »preden bomo ladjo usposobili za plovbo, bo še dosti dela.« »Ladjo bomo očistili in jo popravili tam, kjer je kakšna luknja ali kaj zlomljenega. Zakrpali bomo jadra...« Didiju je od nenadnega navdušenja kar zmanjkalo besed.

Mladostni ples starostnikov

JANSČAK — Kljub svojim letom (Ilija Jafarov jih ima 119, njegova žena Katin pa 115) sta Azerbejdžana v svoji visokogorski vasi pogumno zaplesala, obdana s svojimi potomci in vaščani.